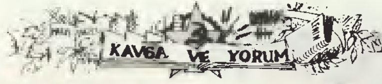
Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!

Karkêren hemû
welatan yekbın!



İŞÇİNİN SESİ

Faşizme karşı
gerçek
demokrasi savaşı!

Yıl:8, Sayı: 188-189
22 Şubat 1982

Cuntanın telaşı artıyor

Süleyman Sakalı

Son Havadis gazetesinde Güngör Yerdeş şöyle yazıyor:

"İstanbul her sabah ağzını açıp insanları adeta yutuyor. Uzaktan bakıyorsun, herkes koşturuyor. Herkes bir didinme içinde. Elbette ki tek sebebi var: Maişet!... Kolay olmayan bu yolda, İstabullular kilometreleri katedip adeta dişe-diş, yumruk yumruğa bir mücadelenin içindeler. Tesbitim ise şudur: Bu büyük muharebede yenik düşenlerin sayısı her geçen gün artmaktadır.

"Tuzu kuru olanları elbette ki bir yana koyuyorum. Onlar nasıl olsa bir imkanını bulup üç aşağı beş yukarı vaziyetlerini idare ediyorlar. Ama ya dar gelirliler? Ya az kazanıp yetinemiyenler?

"İstanbul'da 12 gün kadar kaldım ve birşeyi dehşet içinde farkettim: Fiyatlar almış başını gidiyor. Yiyecekte, içecekte, giyimde-kuşamda, yakacakta ve kiralarda."

Öte yandan, MGK'da başlayan bütçe görüşmeleri sırasında konuşan Bülend Ulusu ise şöyle diyor:

"Biz hükümet olarak, politikamızı ve önceliklerimizi, fedakarlıkların adaletli bir şekilde dağıtılmasına itina ederek, toplumun bütününün menfaatlerini ve ekonominin geleceğini gözününde tutarak belirlemekteyiz."

Bu sözlerden sonra fazla yorum yapmaya gerek kalmıyor. Faşist cuntanın "adaletli fedakarlık dağılımı"ndan ne anladığı yukarıda çizilen İstanbul tablosundan kolayca görülüyor. Turgut Özal ve ekonomiden sorumlu öteki "yetkili"lerin çizmeye çalıştıkları pembe manzaralar bir yana, cunta, emekçi halka ekonomik olarak birşey verememiştir. Aynı MGK toplantısında konuşan general Nurettin Ersin'in işsizlik konusunda söyledikleri de bu tabloyu tamamlıyor:

"Önemli boyutlara varan işsizlik sorununun, taşıdığı sosyo-ekonomik önem ile orantılı olarak ele alınmasına ihtiyaç vardır. (...) İşsizliği azaltacak tedbirlerin de süratle geliştirilerek uygulamaya konulmasında ülkemiz açısından yarar ve zaruret görülmektedir."

Geniş emekçi yığınların içinde bulunduğu ekonomik sıkıntı, bunu daha da körükleyen işsizlik ve bunların üstüne binen faşist baskılar, cuntanın bunalımı çözme yolunda fazla bir ilerleme sağlayamadığını gösteriyor. Böyle bir ortamda, gelen dış baskılarla "demokrasiye dönmek" için sözler vermek zorunda kalışı ise cuntayı alabildiğine hırçınlaştırmış. Avrupa Konseyi'nin aldığı karara gösterdikleri tepki, cuntanın bu durumu çok iyi gördüğünü gösteriyor.

İçinde bulunduğu çelişkiyi kısa dönemde çözemeyeceğini çok iyi gören faşist cunta baştan beri yöneldiği ideolojik beyin yıkama silahına sarılıyor. Kurulması öngörülen Ata-Birlik örgütlenmesi bu yolda atılmış yeni bir adımdır. Okullarda din derslerinin *zorunlu* ders durumuna getirilmesi de aynı yönde bir başka çabadır.

Ata-Birliklerin ne olduğu şöyle açıklanıyor:

"Kısa adıyla Ata-Birlik olan Atatürk İlkelerini Araştırma ve İnceleme Birlikleri, Türkiye çapında kurulacak. Ulusal kuruluşlar halindeki birlikler merkez birliğine bağlanacak. Merkez birlik üzerinde Devlet Başkanı Kenan Evren'in başkanlık yapacağı Milli Komite genel kararları alacak."

Öte yandan, ilkokul, ortaokul ve liselerde *zorunlu* ders olarak konan din dersleri için de, Atatürk ilkelerinin temel olması kararlaştırılmıştır.

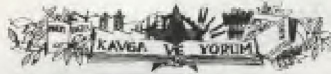
Böylece, gerek Ata-Birlikler gerekse "Atatürk ilkeleriyle birleştirilecek" din dersleri, Atatürkçülüğü faşist bir ideoloji olarak biçimlendirmede önemli köşe taşları olacaktır.

Burada önemli bir noktayı daha belirtmeden geçmeyelim: Din derslerinde üzerinde durulması istenen konulardan birisi, aynı dinden olanların her zaman dost, ayrı dinden olanların da her zaman düşman olamayacağının anlatılmasıdır. Faşist cunta böylece, bir yandan din dersi eğitimi yaparken, öte yandan "din kardeşliği" v.b. gibi anlayışların yerleşmemesine çalışıyor. Bu tür anlayışların ileride Arap ülkelerine karşı değişebilecek olan siyasetini etkilememesi için önlemler alıyor. Bu da cuntanın Orta Doğu'ya açılmayı yalnızca barışı, ekonomik anlamda düşünmediğini, ilerisi için başka tür "açılmaları" da gündeme getirmeyi düşündüğünü gösteriyor.

Faşist cunta ne yaparsa yapsın, Türkiye'nin içinde bulunduğu yapısal bunalımı çözemeyecektir. Bunun için en başta yığınların gönüllü, aktif çabasını harekete geçirmek gerekir. Ne var ki, beyin yıkama yöntemleriyle yığınlar harekete geçirilemez. Yığınları harekete geçirecek, onların enerjisini sorunları çözme yolunda seferber edebilecek tek güç, halkın çoğunluğunu örgütlemiş, onun desteğini almış demokratik bir yönetimdir. Yani faşist yönetimin, kurduğu tüm mekanizmalarla birlikte yıkılması ve parçalanması demektir.

Halka ekonomik alanda verebildikleri ortada olan faşist cuntanın demokrasi yolunda adım atması olanaklı değildir. Dolayısıyla onun demokrasi yönünde adım atmasını zorlayan her girişim cuntayı biraz daha köşeye sıkıştıracaktır. "İşsizliği önleyelim", "Fedakarlığı daha eşit paylaşalım" diye konuşan MGK üyelerinin telaşı buradadır.

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!



İŞÇİNİN SESİ

Yıl:8, Sayı:188-189
20 Şubat 1982

Masrafı: 50p ■ Yıllık abone: 15 pound ■ Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir ■ Yazışma adresi: 29 Parkfield Street, London, N1, England ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd. (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.



OKURLARIMIZ YAZIYOR

Birleşmek, çalışmak zamanıdır

Değerli Yoldaşlar,

Yayınlarınızı 1976 tarihinden beri heyecanla izliyorum. Her sayısı, içimde parıldıyan güneş ışıkları oluyor. Bugün artık birleşmek, çalışmak zamanıdır. Elele verelim, dünyaya sesimizi daha fazla duyuralım.

Bütün emekçi kardeşlerimi sütünlarınız aracılığıyla selamlamak istiyorum. Halkla ilişkilerimizi daha geliştirmeliyiz. Hepinize kucak dolusu selamlar. İlişikteki iki satırlık şiirimi yayınlarsanız çok memnun olurum.

Emekçi

Emekçi kardeşim,
geleneğe tapma
İnsanca yaşa,
boşuna aldanma
Uyan dedikçe darılma bana
Emekçi geliyor,
selamı var sana

Uyan artık, gözün açılsın
Güneş doğsun, ışık saçılsın
Gelsin o günler, hakkın alınsın
Emekçi geliyor,
selamı var sana

Z.B.
Saarwelingen

İÇİNDEKİLER

Anti-komünizm

20.1.1982 tarihinde, Afgan Halkının Direnişiyle Dayanışma Hareketi (MSRA), Fransa'daki Afganlılar Birliği (ADAF), Afgan — Fransız Dostluğu (AFRANE) ve Fransa Afgan Mücahitleri Birliği'nin (UAMF) katıldıkları anti-komünist bir gösteri düzenlendi. Türkiyeli guruplardan *Halkın Kurtuluşu* (HK) ve *Devrimci Halkın Birliği*'nin (DHB)de katıldığı yürüyüşe toplam 250-300 kişi katıldı.

Yürüyüş kolunun en arkasında 10-15 kişiyle yürüyen HK ve DHB'nin böyle bir yürüyüşte bulunması devrimcilikle bağdaşmaz. Örneğin yürüyüşte sık sık 'kahrolsun komünizm" belgisi atıldı. UAMF'nin ağıttığı bildirinin başlığı "Allahın adı ve gücüyle!" idi. Bu bildiride UAMF herkesi "İslam düşmanı komünistlere karşı" birliğe çağırıyordu.

Bir devrimci akım, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a girişini yanlış görebilir. Bunu açık açık belirtme, tartışma hakkına sahiptir. Ancak buradan kalkarak anti-Sovyetizme varmak doğru değildir. Anti-komünist belgilerin atıldığı, bir gösteride devrimcilerin işi yoktur.

HK ve DHB, yürüyüşdeki tavırlarından gerekli dersleri çıkartmalıdırlar.

K.K Parıs

Kavga yoldaşlarım

Akşam oldu yine
Bahçeye bir düşman gözü gibi
indi karanlık
Girdi mahkumlar koğuşlarına
Asmalar vuruldu,
Bahçenin demir kapılarına
Dışarıda aslan gibi,
Yürekli ve kuvvetli olanlar
Burada konuyor kafeslerine
Başlıyor koyu koyu
muhabbetler
Kimisi atıyor
voltasını maltada
Bense oturmuşum ranzama
Düşünüyorum
kavga yoldaşlarımı
Belki diyorum
başlarına
bir iş geldi
Belki de adım adım koşuyorlar
görevlerini bitirmek için
Daldığım dünyadan
koparıyor beni
Jandarmanın düdük sesleri
Anlıyorum esir olduğumu
"Mesele esir düşmekte değil
Teslim olmamakta" derler
Mahpushaneden her an
çıkacakmışsın gibi
savaşa hazır olacaksın
Hiç çıkmayacakmışsın gibi
Her zaman direneceksin
Birgün pencereden giren güneş
Doğarsa fabrika ve tarlalarda
Kırılacak insan kafesleri
Biz de kurtulacağız
Zafere ulaşan
Halkımızla birlikte

T.Çelikkol
Manisa

Zorlu yumruk gerek

Değerli Yoldaşlar,
Geçen aylar içinde, Türkiye'de orturduğum şehir olan Tunceli'ye gittim. Seyehatim sırasında gördüklerimi anlatmak istiyorum.

Elazığ'dan Tunceli'ye giderken Gülünçkür köprüsünde bir kere aranıyorsunuz. Eğer kimliğinizi unuttunuzsa bir hafta gözetim altında tutuluyor, sürekli sorguya çekiliyorsunuz. Bu aramadan başka Tunceli'ye varana dek beş kez daha arama var.

Tunceli'de şehirde halktan çok polis ve asker var. Devamlı geziyor, halka gözdağı veriyorlar. Şehrin üstünde sürekli helikopterler uçuyor. Helikopterler köylere baskın yapıyor, mağaraları bombalıyor. Askerlerin operasyonlarını destekliyor.

Köylere yapılan baskınlarda halk köyün ortasına toplanıyor. Devrimciler köyünüze geliyor mu denilerek dayak ve küfüre geçiliyor.

Eğer köyden silah çıkmazsa muhtarı işkenceye çekiyorlar. Bıyıklarını kesiyorlar vs. Bununla ilgili bir olay anlatmak istiyorum. Gene bir muhtarı işkenceye çekmişler. Ben de o günlerde bir iş için belediyeye gitmiştim. O sırada bir aza geldi. Elinde istifa dilekçesi vardı. Hastayım demesine karşın kaymakam istifasını kabul etmedi. Bu kişiyle konuştum. Muhtar şimdi komada, istifasını vermiş, birinci aza ben olduğum için benim muhtar olmam gerekiyor, dedi. Eğer köye biri gelse hemen ihbar etmek zorundasın, yoksa işkenceye götürüyorlar, dedi.

... Köyü'ne bir gün helikopterlerle baskın yapılıyor. Oğlu aranan yaşlı bir adamı köy ortasında dövdükten sonra Elazığ'daki 1800 Evler işkencehanesine götürüyorlar. Burası sözde Elazığ İli Trafik Şube Müdürlüğü'dür. İşkence için kullanılıyor.

Karakola düşmeyen kişi yok gibidir. Öğretmenlerin çoğu sürgün edildi. Bir tanesi de işkencede öldürüldü. Buradaki birlik Kayseri komanda hava indirme tugayıydı. Erlerinin çoğu faşisttir. Ben memleketten ayrıldıktan sonra bu birlik Erzurum kış komandoları ile yer değiştirmiş.

Yaşlı-genç herkese talim yaptırıyorlar. Talimler taşların, dikenlerin içinde yapılıyor. Dağlarda geceleri askerler birbirlerine fenerlerle sinyal vererek nöbet tutuyorlar. Bir köyden bir köye habersiz gitmek olanaksızdır. Yakalarlarsa üç ay içeride tutuyorlar.

Halktan insanlar sohbetlerinde şöyle diyorlar: "Şimdilik akıllı durun. Bu devlet kolay yıkılmaz. Devlete karşı devlet gerek. Devrimcilerin bunu yapması gerek."

Yaşasın devrimci savaşımız!

Kahrolsun sömürgecilik!

Kürdistanlı bir demokrat
Fransa

İŞÇİ MİZAHI

"Patlıcan" kitabının yankıları

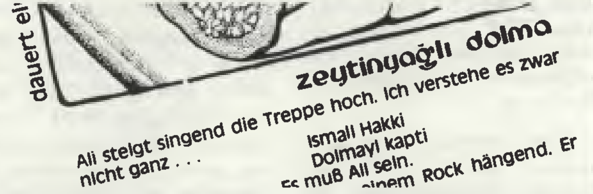
Geçen sayıda İşçi Mizahı köşemizde sözünü ettiğimiz menşeviklerin "Patlıcan" kitabına Almanya dışındaki devrimcilerin pek inanamadıklarını gördük. Bu nedenle kitap hakkında gelen son bilgileri sunuyoruz.

FİDEF'in "Auberginen" (Patlıcan) adıyla piyasaya sürdüğü kitapta tam 12 çeşit patlıcan yemeği "İsmail (Bilen-İ.S.) Hakkı, Dolmayı Kaptı" ana belgisi ile Alman halkına tanıtılıyor. Belgi, işçi sınıfının politik birliğini sağlamak için TKP menşevikleri ile çeşitli ortak manevralar düzenleyen partiler tarafından "tatsız" olarak nitelendirilmektedir.

Ahçıbaşı Meryem'in "Göz ölçü, el tartı olmalıdır; bilindiği gibi politikacılar gelecek için en güzel planlardan söz ederler, istatistiklere uyarak bazı sayılar verirler; bu sözleri zamlar izler ve insan boş filelerle evine ocağının başına döner; bu böyledir, sen gözüne ve eline güvenmelisin; bu herşey için geçerlidir" yollu sarsıcı ajitasyonunun etkisi altında kalan bazı Alman işçiler zeytinyağının ezcanede bulunabileceğini, patlıcanın kilosunun 7DM olduğunu öğrenince gözlerine ve kulaklarına inanamamış, ellerini oğuşturarak boş filelerle Meryem'i aramaya koyulmuşlardır.

Kendisi ile röportaj yaptığımız bir Alman "imamın neden bayıldığını şimdi çok iyi anlıyorum; bu çok güçlü bir silah olabilir, ancak anlayamadığım, Ayetullah'ı bu kadar içtenlikle destekleyen bir örgütün bugün neden böyle bir kitap çıkartığıdır; bu sadece Türk-İran ilişkilerini değil, Humeyni-Tudeh ilişkilerini de zehirleyecektir" diye konuşmuştur.

Öte yandan Alman İstatistik Enstitüsü ve Alman Standartlar Enstitüsü'nün protestolarına Irk Ayrımı ile Savaşım Örgütü de katılmış ve bir yetkilinin yaptığı açıklamada "hiç kimsenin Almanya'daki Türkiyeli işçileri böyle yöntem, ölçü, sayı düşmanı ilkel yaratıklar olarak göstermeye hakkı yoktur; bu girişim yalnızca yabancı düşmanlığını arttırır ve daha ileri teknoloji uygulanan alanlardan Türkiyeli işçileri daha kolayca işten çıkartabilmek için gerekli önyargıyı yerleştirir" demiştir.



Alman ilerici kamuoyunun temsilcileri de yaptıkları basın toplantısında kitabın son sözündeki " 'Dostluk ve dayanışmayı tüm halk kesiminde sağlamlaştırmak ve yaygınlaştırmak' ancak buranın halkının ve yabancı işçilerin yaşamın her alanında karşılaşmaları ve birbirlerini tanımalarıyla başarıya ulaşır; gıda böyle bir alandır; dünya nüfusunun çoğunluğu açlık çekerken, biz yemek yapma sanatı aracılığı ile bile ilişki kurmak zorunda bıraktırılıyoruz; amacımız, bu kitapçıkla, buranın halkı ve yabancı işçilerin arasındaki dayanışmaya yeni bir tad vermektir" bölümünü esef ve hayretle karşıladığını söylemiş ve "FİDEF'i bizimle gıda alanında tanışmaya mecbur bırakan olsa olsa onların doymak bilmeyen mideleridir; bu kitapla artık aramızdaki ilişkilerin tadı tuzu kalmayacaktır" demiştir.

Öte yandan "ulusal değerleri" en az Türk menşevikleri kadar kararlılıkla savunan Yunan şovenlerinin patlıcanın aslında bir Yunan yemeği olduğunu iddia etmesi üzerine Türk-Yunan ilişkileri birdenbire gerginleşmiştir. İki tarafın da "ulusal değerleri" bu kadar kararlı savunması nedeniyle patlıcanın yeni bir Türk-Yunan savaşının tohumlarını içinde taşıdığı öne sürülmektedir. Sorunun Ege sorunu ile birleştirilerek Madrid'de süren Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı'nda mutlaka ele alınması önerilmektedir.

Neden oldukları bu kepazelik ve savaş kışkırtıcılığından eziklik duyup duymadığını sorduğumuz bir FİDEF yetkilisi "acı patlıcanı kırağı çalmaz" demekle yetinmiştir.

Türkiye'deki baskılara karşı ümidini menşeviklerin Avrupa'daki çalışmasına bağlamış bir kişinin "patlasın bu can" dediği de gelen haberler arasındadır.

Atılım'a g¨re m ral nasıl üstün tutulur

Komünist moral bilimsel inanca ve ideolojik üstünlüğe dayanır.

Davut Çelik

Aralık *Atılım*'ının en çok işlediği konu kadroların moralinin nasıl yüksek tutulacağı. Biz de ağırlıkla bu konu üzerinde duracağız.

"Moral savaşı"

Aralık *Atılım*'ında yukarıdaki başlıkla yayınlanan yazıya bir sayfa ayrılmış. Yazıda saldırı sonrasında parti üyelerinin moralini ayakta tutmak çabası gözleniyor. *Atılım* şöyle diyor:

"Geri çekilme taktiği, bir savaş taktiğidir. Sınıf savaşı taktiği. Komünistlerin moral savaşı da öyle. Bu moral, sınıfsal karakterdedir. Özü, ideolojik üstünlüğü sağlam tutmadadır. Egemen burjuvazi, politik üstünlük sağlayabilir. Ama ideolojik üstünlüğe umut bağlayamaz. Bunu tarihsel olarak çoktan yitirdi. O artık çoktan savunmadadır. Böylesine zayıftır. Onun için de o denli gaddardır. Saldırılarını aralıksız sürdürecektir. Ama TKP, tutuklama, vb. karşı önlemini alırken, işte böylesine bir moral üstünlüğe dayanıyor."

Güzel söylenmiş. Ama oportünistler için bu sözler boş tümceler olmaktan öteye gitmiyor. Çünkü komünist moralin özü, ideolojik üstünlüğü elde tutmak, komünist ideolojiye sıkı sıkıya sarılmaktır. Bunun için de burjuva ideolojisiyle tüm bağları kökünden koparmak, komünist ideolojiden bir milim sapmamak gerekir. Cuntaya karşı tavır konusunda, cephe konusunda vb. olduğu gibi, burjuva ideolojisiyle uzlaşarak moral üstünlük elde tutulamaz.

Böyle olunca, oportünistler, moralin kaynağını, ideolojik üstünlükte ve bilinçli bir inançta değil, küçük burjuvazinin kör inancında ve güce tapma duygusunda arıyorlar.

Söz konusu yazıda şöyle deniyor:

"Dünya komünist hareketinin, başta SBKP'nin çizgisine en ufak bir güvensizlik duyan kişi, burjuva ideolojisinin zehirli okunu yemiş demektir. Orada duramaz. Davaya bağlılığı, tüm inançları bir çırpıda yok olabilir."

Bu sözlerin, kadroların SBKP sevgisini sömürücü, demagoji yönünü bir kenara bırakalım. Komünist hareketin, SBKP'nin söylediklerine inancınızı sarsmayın, yoksa burjuva ideolojisine esir düşer, moralinizi bozarsınız diyorlar.

Bir kere, "dünya komünist hareketi"nde oldukça(!) değişik çizgiler söz konusudur. "En ufak bir güvensizlik" duyarsak yok olacağımız "çizgi" hangisidir? Kastettiklerinin SBKP'nin "çizgisi" olduğunu kabul edelim. Ama bilime, Marksizm-Leninizme güven duysak daha doğru olmaz mı? Menşeviklere göre olmaz! Onlara göre, doğruya ya da yanlışa inanmak önemli değildir. Önemli olan, doğru mu yanlış mı diye sormadan inanmak, körükörüne inanmaktır. İnanılacak merci de SBKP'dir. Neden SBKP? "En iyi bildiği için" deseler yine bir derece. Hayır, en güçlü odur da onun için. Menşevikler arkalarını güçlüye dayamadan, yanlarında güç görmeden adımlarını bile atmazlar. SBKP "sevgi"lerinin, SBKP'ye "bağlılık"larının altında yatan budur.

İşçinin Sesi'ne de bunun için kızıyorlar. *İşçinin Sesi* güce değil, doğruya inanıyor. Baştan beri "güçlüden yana değil, doğrudan yana" diyor. Menşevikler buna köpürüyor. Artık o denli kızıyorlar ki, Kasım *Atılım*'ındaki ideolojik mücadele çabalarından vazgeçip, Aralık *Atılım*'ında yeniden eski pis yöntemlerine dönmüşler:

"İşte oportünizmin işlevi burada ortaya çıkıyor. Oportünizm yığınların atılım dönemindeki serüvenciliğin çığırtkanı ise, geri çekilme döneminde bozgunculukla, moral çöküntü yaratmakla görevlidir. Boşuna ona burjuvazinin yedek gücü dememişler. (*İşçinin Sesi*'nin tarihsel evrimi, bu tezi en iyi biçimde kanıtlıyor. Şimdi o bizim moralimizi yükselten, düşmanınkini çökerten ne varsa, ona saldırıyor. Plenuma, Kongre kararına, tutukevlerindeki dayanışma ruhuna...)

"Yürükoğlu da, polis de çok iyi biliyorlar ki, zindandaki komünistin moralini yıkarlarsa, TKP'ye bir darbe daha vurmuş, taktik bir başarı kazanmış olacaklar. Onlar, komünistten zindandayken bile korkuyorlar. ..."

İşçinin Sesi'ne karşı cephe

Atılım, devrimci hareketin çok iyi tanıdığı bu pis yöntemleri kullanmakla da hızını alamamış ki bir adım daha atıyor.

Bilindiği gibi, oportünistlerin cephe çağrılarının geçmişi epey eskiye dayanır. Ama, şimdiye dek bu cepheye TİP, TSİP, CHP, Kürt demokratları ve son zamanlarda da MSP çağrılıyordu. Aralık *Atılım*'ında ise şöyle deniyor:

"İkinci örnek, 12 Eylül devirmesinin birinci yılında yapılan gösteridir. Bu gösteri, uzun yıllar başarılamayan düzeyde, TİP, TSİP, TKP, KK-DK, Kürt halkevleri üyelerini biraraya getirdi. Biz haklı olarak bu birliğin kalıcılaşacağını ve onun CHP, Dev-Yol, Kurtuluş, Özgürlük Yolu, KUK vb. üyeleriyle güçleneceğini umabiliriz.

"TİP, TSİP, CHP, Dev-Yol, Kurtuluş üyelerinin, Kürt demokratlarının kendi örgütlerinden ayrılmalarını istemiyoruz. Onları bizimle ortak düşmana karşı eylem birliğine çağırıyoruz.

"Cephe düşmanlarının, oportünist bozguncuların, dün proletaryanın baskısı altında partiyi öven, bugün karşıdevrimin gücüyle partiye söven küçük burjuva kariyeristlerinin anti-TKP'cilik kutsal bağlaşıklığını yıkmalıyız."

Yani, *İşçinin Sesi*'ne karşı herkes cepheye!

Moral üzerine söylenenlerle bunu birleştirirsek ortaya çıkan dehşetli bir telaş tablosudur.

Tutuklamalar ve TKP menşevik yönetiminin tavrı

Aralık *Atılım*'ında bir semt komitesinden gelen bir mektup var. Yanda da *Atılım*'ın cevabı. Önce mektubu okuyalım:

"TKP'nin Mayıs saldırısıyla darbe yemesi, bazı kimselerin poliste çözüldüğü, provokatörlerin varlığı söylentileri, özellikle sempatizanlar arasında moral bozukluğu yaratıyor. Biz, saldırının pek önemli olmadığını, söylentilerin asılsız olduğunu söylüyoruz. Ancak basında çıkan haberler bu açıklamalarımızın etkisini azaltıyor. *Atılım*'dan kadroya moral verici yayın yapmasını bekliyoruz."

Demek ki saldırının ertesinde parti yönetiminin o dönemde yaptığı yayınlar ters yönde olduğu için, çeşitli düzeyden sorumlular yalan söylemek durumunda kalıyorlardı. Mayıs saldırısından bu yana yedi ay geçti. *Tercüman* tefrika yayınladı. İfadeler ortaya çıktı. Herşey açık olunca, menşevik TKP yönetimi gerçeği kabul etmek zorunda kaldı. Bugün artık şöyle yazabiliyorlar:

"Adı geçen Semt Komitesinin üyeleri belli ki, bugünkü zor durumda yoldaşlarımızın, sempatizanlarımızın direnme gücünü ayakta tutmak için ellerinden geleni yapıyorlar. Nedir ki, onların kadrolara, sempatizanlara yaklaşımında ilkesel olmayan bir yan var. Onlar niçin gerçeği tüm çıplaklığı ile açıklamaktan çekiniyorlar? Durumu olduğundan daha iyi göstermek belki geçici olarak insanları rahatlatabilir; ama böyle birşey onların gerçek duruma uygun bir biçimde politik ve moral açıdan hazırlanmasını önlemez mi? Durumun gizlenmesi, şu ya da bu kimseyi geçici olarak yüreklendirebilir; ama böyle bir durum, gerçekle yüzyüze gelince o kimsenin partiye güvenini sarsmaz mı?

"Yoldaşlarımızı uğraştıran somut sorulara gelince... TKP'nin Mayıs saldırısıyla

ağır bir darbe yediği doğrudur. Yitirdiğimiz konumlar, burjuva basınının açıkladığından da fazladır. Nedir ki, cunta önüne koyduğu amaca, TKP'yi çökertme amacına ulaşamamıştır.

"Polise yardımcı olmamak için, biz burjuva basınında yayınlanan ifadelerin doğru ya da yanlış olduğunu, şu ya da bu kimsenin partili olup olmadığını, poliste parti gizliliğini ele verip vermediğini elbette somut olarak açıklamayacağız. Ancak parti sıralarında, her zaman dayanıksız, zayıf kimselerin çıkabileceğini, hatta, partiye provokatörlerin de sızabileceğini unutmamak gerekir."

Bu tutum, yedi ay önceki tutumlarından daha doğrudur. Ama ana noktadan yine yan çizilmiştir. TKP Eşgüdüm Komitesi bu konuda alınması gereken tam doğru tutumu şu şekilde açıkladı:

"Her örgütte olduğu gibi, bizim partimizde de moralsizler, korkaklar, düşman karşısında çözülenler çıkabilir. Bu gibi kişiler önüne gelirse, parti bunları derhal üyelikten atacak, suçlarını cezalandıracaktır. Komünist Partisi'ni her çeşit oportünist partiden ayıran, böylelerin çıkıp çıkmaması değil, partinin bunlara karşı alacağı tutumdur." (*TKP EK Bildirisi,* 30 Kasım 1981)

Atılım'ın eksik bıraktığı nokta burasıdır. Çözülenlere karşı tavır nedir? Bu açıkça konulmadan doğru tutum alınmış olunamaz. Aralık *Atılım*'ında bu noktaya değinilmemiş olması bize *TKP'nin Sesi* radyosunda 5.10. 1981 tarihinde yapılan bir yayını hatırlattı:

"*Aramızda bazı yoldaşlar işkenceye dayanamayıp da konuşanlara karşı oldukça sert bir tutum içine girdiler. Bu ister istemez ayrılık yaratıyor.* Eski deneylerden biliyoruz ki polis en çok bu tür ayrılıklardan yararlanmaya çalışmıştır. Bundan da zarar görecek sadece partidir. Her parti üyesi şunu bilmelidir. Kimin suçlanacağına ancak parti karar verir."

TKP yönetiminin tavrı, poliste çözülenlere hoşgörü gösterilmesi yönündeydi. Aralık *Atılım*'ının aynı anlayışı sürdürdüğü görülüyor.

Bazı "eleştiriler" üstüne

Bize yöneltilen bazı eleştiriler var. Bunların bir kısmı bilgi eksikliğinden kaynaklanıyor. Örneğin, dünya devrimi konusu. Oportünistler tarafından literatürden silinen bu deyim ve onun altında yatan anlayış, Lenin'de çok net olarak vardır. *İşçinin Sesi*'nin yaptığı, bu deyimi ve anlamını yeniden gün ışığına çıkarmak oldu.

Bunun dışında yapılan iki eleştiri de şöyle:

1. Menşevikleri SBKP'ye dalkavukluk yapmakla suçlamak yanlışmış! SBKP'ye dalkavukluk yapılırmış! Dalkavukluk yerine daha doğru bir terim bulmak gerekirmiş!

2. *İşçinin Sesi*'nin kullandığı dil çok hırçınmış!

Menşevikler için kullandığımız dalkavukluk sözü, onların SBKP'ye karşı izledikleri siyaseti çok iyi özetleyen bir tanımlama olduğu için çok yerindedir. Menşeviklerin devrime ve SBKP'ye karşı sorumlu bir tutumları yoktur. Onlar disiplini yaltaklanmak olarak anlıyorlar. Bu nedenle, ne dünyada, ne de Türkiye'de olan bitene eleştirisel bir gözle bakmıyorlar. SBKP konuşuyor, ardından menşevikler konuşuyor. Doğrusu, yanlışı onlar için hiçbir önem taşımıyor. Birkaç örnek hatırlatalım.

Yürükoğlu yoldaş, TKP'nin 60. yıldönümünde yaptığı konuşmada (10 Eylül 1980) Polonya olaylarına değinmiş, nedenlerini açıklamıştı. Oportünistler ne yaptı? Yoldaşımızı "sosyalizme saldırmakla" suçladılar. Mangalda kül bırakmadılar. Konuşmadan sonra geçen zaman içinde Polonya'da yeni gelişmeler oldu. Olayların önü alınamadı. SBKP, Polonya partisini suçladı. Ordu yönetime el koydu. Yeni yönetim partinin yanlışlarını sıraladı. Hatta bazı yöneticilerini mahkum etti. Yanlışlar halktan saklanamaz duruma gelince ve de hem SBKP, hem yeni yönetim Polonya Birleşik İşçi Partisi'ni suçlayınca "oportünistlerin sesi" radyosu da bülbül gibi ötmeye başladı.

Bir örnek daha verelim. Faşist cuntanın erke el koymasından sonra Sovyetler Birliği'nden bir yazar Türkiye'yi gezdi. Kürdistan'da yaşayan Kürt halkına "dağ Türkleri" dedi. Faşist cuntanın askerlerinin elinde silah yerine kazma-kürek olduğunu ve ülkeyi inşa ettiklerini yazdı. Menşevikler başları önlerinde gık bile çıkarmadılar.

Daha çok örnek verilebilir. İşte bu tutumun adı dalkavukluktur. İsteyen yapabilir, ama yanlıştır. Dünya sosyalist sistemi, yanlışların açık eleştirisiyle sarsılmaz, tam tersine güçlenir. Onu sarsacak olan içten pazarlıklı tutumlardır.

Gazetemizin dilinin hırçınlığına gelince. Marksizmin-Leninizmin ilkelerini, bilimin doğrularını devrimci bir ruhla dile getirmenin adına hırçınlık deniyorsa, bu da bizim eksiğimiz oluversin.

İlyas Ateşçioğlu, Viyana

"Soviet Weekly"nin 40. yılı kutlandı

Onüç Şubat 1982 günü Britanya-Sovyetler Birliği Dostluk Derneği ile *Soviet Weekly* dergisinin ortaklaşa hazırladıkları *Soviet Weekly*'nin 40. yılını kutlama şenliği yapıldı. Londra'da yapılan geceye İTİB üyeleri de davetli olarak katıldılar. Salonun önünde anti-Sovyet gösteri yapan, anti-Sovyet slogan atan siyonistlerle, Walesa taraftarlarını, İTİB üyeleri "Yaşasın Sovyetler Birliği" sloganını atarak yanıtladılar.

Gecenin düzenleyicileri, Sovyetler Birliği Elçiliği, Britanya-Sovyet Dostluk Derneği ve Britanya İşçi Partisi'nden temsilcilerin de yer aldığı konuşmacılar kürsüsüne koku bombalarıyla saldırmaya kalkışan göstericileri salon dışına çıkaran İTİB üyelerine teşekkür ettiler. Salonda "Yaşasın Sovyetler Birliği" sloganını başlatan İTİB'lilere tüm salon ayakta katıldı.

Sovyetler Birliği ve İngiltere'den çeşitli sanat gurublarının ve sanatçılarının renk kattığı geceye Britanya ve çeşitli ülkelerden çok sayıda devrimci katıldı.

ÖZGÜRLÜK

Birşeyi düşünüyorum
Çok yakın olduğumuz
birşeyi
Onu belki göreceğiz
Belki de göremeden
Öleceğiz.
Onun için sıkıntılıyız
Ama karamsar değil
Onun için ezildik
Sömürüldük, bilendik.
Uyandık, bilinçlendik
Savaşıyoruz
Kavga veriyor işçimiz
Köylümüz, gencimiz
Onun için
Mahpuslara atılıyor
İşkenceler görüyoruz
Ama yılmıyoruz
Seni tanımak için doğduk
Senin adını öğrenmek için
Senin adını yüreğimize
yazmışız
Sökülüp kazınamazsın
Sana ulaşacağız
Özgürlük

Tufan Çelikkol
Manisa

SOSYALİZM VE DEMOKRASİ

G rçek demokrasi s syalizme açılacak bir devrimsiz elde edilemez

Bugün ülkemizde bir "demokrasi savaşımı"dır gidiyor. Herkes, en demokrat benim diyor. Finans-kapitalin parlak sözcülerinden Nazlı Ilıcak'ın sütunlarından demokrasi çığlıkları yükseliyor.

Burjuvazi için demokrasi, bugünkü açık diktatörlükten, siyasal egemenliklerini allayıp pullayıp sunabilecekleri bir düzene geçiştir. Baskı ve sömürü düzeninin çıplak bir diktatörlük altında sürdürülmesi ülkedeki patlayıcı madde birikimini hızlandıracaktır. Burjuvazi bir yandan bunu engellemek, bir yandan çıplak diktatörlüğünün kendisine sağladığı yararları, uzun dönemli ve kalıcı kılabilmek, yani iyice geliştirdiği sömürüsünü sistemleştirebilmek için "demokrasi savaşımı"nda öncülüğü kimseye kaptırmak istemiyor.

Sınırları burjuvazi tarafından çizilmiş bu ikiyüzlü "demokrasi savaşımı"nda liberal burjuvazi ve oportünistler de öncülüğe oynuyor. Bu yarış gerçek demokrasiyi, gerçek demokrasi savaşımını utanmazca çarpıtma yarışıdır.

"Her ülkede, giderek büyüyen devrimci işçi hareketi karşısında, işçi örgütleri içindeki burjuvazi ve ajanları, sömürücülerin düzenini aklayabilecek ideolojik ve politik tartışmalar yaratma peşinde ümitsizce çırpınıyorlar. Diktatörlüğün lanetlenmesi ve demokrasinin savunulması bu tartışmaların başında geliyor. Sosyalizmin temel ilkelerini inkar etmeyi reddeden herkes için bu tartışmaların yanlışlığı ve ikiyüzlülüğü son derece acıktır.

"Bir kez, bu tartışma, hangi sınıfla ilgili olduğu sorununu atlıyarak 'genel olarak demokrasi' ve 'genel olarak diktatörlük' anlayışını kullanıyor. Bu, meşhur, sınıfsız ya da sınıflar üstü sunuş burjuvazinin saflarında yer alan sosyalistlerin kağıt üzerinde tanıdıkları ama yaşamda görmezden geldikleri sosyalizmin temel fikrinin, yani sınıf savaşımının düpedüz karikatürleştirilmesi, alay edilmesidir. Çünkü hiçbir çağdaş ülkede 'genel olarak demokrasi' yoktur, var olan sadece burjuva demokrasisidir..."

"...'genel olarak demokrasi' örtüsü altında burjuva demokrasisini savunmak... sosyalizme düpedüz ihanettir..." (Lenin, *Seçme Eserler*, İngilizce basım, c.3, s.98-99)

Oportünistler de verdikleri demokrasi savaşımında burjuva demokratik düzenin bir adım ötesine geçemiyorlar. Bunun en son ve en güzel kanıtı faşist cuntanın çıkarmak istediği gerici anayasaya karşı yürüttükleri "savaşım" dır. Oportünistler 27 Mayıs Anayasası'ndan "daha ileri" bir anayasa öneriyorlar. Devrime bağlanmayan bir anayasa önermek ne denli "demokratik" olursa olsun, nesnel olarak burjuvazinin sömürü düzenini meşru gördüğünden özünde gericidir. En ileri burjuva demokratik devletin anayasasını bile önermek, burjuva devletinin örgütlenmesini yansıttığı için işçi sınıfının demokrasi savaşımında gerici bir istemdir.

Demokrasi savaşımı, sınıf savaşımından koparıldığı zaman kaçınılmaz olarak varılacak yer burjuva düzenini savunmaktır. Anayasa, devletin örgütlenme biçimini yansıttığına göre "kimin devleti" sorusunun yanıtı da nasıl bir anayasa istediğimizi belirleyecektir. Eğer biz gerçekten ezilen çoğunluğun, yani emekçilerin ezenler üzerindeki egemenliğini sağlayan bir devlet istiyorsak o zaman önereceğimiz anayasa da burjuva devlet aygıtının parçalanmasını gerektiren bir anayasa olmak zorundadır. İşte bu anlamda işçi sınıfının demokrasi savaşımı *"gerçekten* demokratik bir anayasa, *gerçekten* demokratik bir cumhuriyet, *gerçekten* demokratik bir devlet kavgası"nı zorunlu kılar. Demokrasi savaşımı devrimle bağlanmadığı sürece iki yüzlü bir demokrasi savaşımı olmaya mahkumdur.

Komünistler, gerçek demokrasinin, burjuvazinin devlet düzenini yıkmaktan geçtiğini biliyorlar. Bu yüzden bugün dayatılmak istenen gerici anayasaya hayır demekle kalmıyor, nasıl bir anayasa istediklerini de halka duyuruyorlar. Burjuvaziye değil, yığınlara öneriyorlar. Bu, kesinlikle burjuva demokratik bir düzenin "kaldırabileceği' türden bir anayasa değildir. Çünkü komünistlerin burjuvazinin düzenini yıkma, devrim yapma sorunları vardır. Gerçek demokrasi savaşımı vermek de bu hedefi yığınların bilincinde somutlar. Bizim önerdiğimiz anayasa çoğunluğun egemenliğini gerçekte sağlayan devlet biçimini belgeler.

Bunu yürürlüğe sokmanın tek yolu devrimdir. Bu anlamda da "gerçekten demokratik bir anayasa" savaşımı devrim sorunudur.

Zahide Demirgören
Viyana

Gerçek demokrasiyi işçi sınıfımız kuracaktır

Faşist cunta gerici bir anayasa çıkartma hazırlıklarına girdi. Anayasa Komisyonu ve Danışma Meclisi anayasayı hazırlayıp cuntaya verecek, cunta da gerekli düzeltmeleri yaptıktan sonra bunu referanduma sunacaktır.

Faşist cunta, demokrasinin en küçük belirtisine bile karşıdır. Ulaşmak istediği monolitik toplum ve devlet düzenidir. Tüm yasalarını bu hedefe ulaşmak için hazırlıyor. Anayasayla bunları sistemleştirecektir.

Demokratik bir anayasadan yana olduklarını söyleyip, 1961 Anayasası'nın "bir adım" ilerisini savunan menşevikler, bir kere daha tekeldışı burjuvazinin kuyruğuna takıldılar. Böylece, ne kadar "demokratik" olduklarını da göstermiş oldular. Komünistler gerçek demokrasiyi ancak işçi sınıfının sağlayacağını, bunun da devrimsiz elde edilemeyeceğini iyi bilirler.

Şimdi görev, gerçek demokrasiyi kitlelerin bilincine çıkarmak için, gerici anayasa dayatmasına karşı savaşmaktır. "Öyleyse, günün görevi, gerici anayasaya karşı demokratik anayasa kavgasıdır. Çünkü demokratik anayasa demokratik devlet demektir." (*İşçinin Sesi*, sayı 181-182, s.5) Bu da ancak, proletaryanın kıran kırana bir demokrasi kavgası vermesi, gerçekten bir demokratik cumhuriyet kurmasıyla mümkün olur. Komünistlerin, ilericilerin görevi bunu geniş yığınlara kavratmaktır.

Anayasa konusunda, kitlelere yanlış bilinç veren anlayışlarla savaşmak, onların gerçek niyetlerini açık etmek gerekiyor. Cunta anayasası üzerinde basit pazarlıklara girerek, bilinç bulandıran liberallere ve kendi tutarsızlıklarını kitlelere bulaştırmak isteyen menşeviklere karşı savaşmak, onları açık etmek can alıcı önem taşıyor.

Murat Vartolu, Hamburg

SOSYALİZM VE DEMOKRASİ

D mokratik bir anayasanın t k güvencesi devrimdir

Hatice Dağlı

Son günlerde egemen sınıf içinde bir "demokrasi" tartışması yürüyor. Yürütülen anayasa tartışması, burjuvazinin çeşitli kesimleri arasında bir pazarlıktır. Bu pazarlığın ortak böleni ise, işçi sınıfının savaşını en iyi boğacak bir anayasayı hazırlamaktır.

Anayasa üstüne burjuvazinin kendi arasında pazarlık sürerken, bu pazarlığa "yeni" bir ses daha katıldı. On Ocak tarihli, *Atılım*'da yayınlanan TKP MK bildirisi, "Anayasa savaşımında birleşelim" başlığı altında liberal burjuvaziyi bu pazarlıkta, 1961 Anayasası temelinde ortaklığa çağırıyor. Yürükoğlu yoldaşımızın deyimiyle bunlar "ölmüş atı kırbaçlıyor". 1961 Anayasası'nda *sınırlı* demokratik haklar olduğu doğrudur. Ne var ki bu anayasayı bayrak yapmak başkadır. Şimdi yeni bir anayasa kavgası başladı. Bu kavga bugünün en önemli savaşım odağıdır. İleriye yönelik önemli açılımlar sağlayabilir. Siz neden geriye dönüyorsunuz?

Menşevikler bu şekilde liberal burjuvaziyle pazarlığa oturabileceklerini düşlüyorlar. "Alternatif" olarak getirdikleri 1961 Anayasası'ndan "bir adım daha ileri" anayasa önerilerinde ki maddeler bu gerçeği kanıtlıyor.

Demokratik haklar için savaşım devrimci bir biçimde yürütülmelidir

Her demokratik hak için savaşım gibi, anayasa savaşımı da devrimci bir temelde yürütülmelidir. Lenin'in, "ezilen sınıflar için demokratik hakların kullanımının olanaksızlığı, kapitalizmde raslantısal bir olgu değil, sistemin tipik bir özelliğidir" diyor. (Lenin, *Toplu Yapıtlar,* İngilizce basım, c.23, s.73) Bu nokta unutulmamalıdır.

Demokratik hakların kullanımının pratik geçerliliği olmadığını, olanların da çok sınırlı olabileceğini söylemek, bu haklar için, ivedi ve en kararlı bir biçimde savaşım yürütmemek anlamına gelmez. Ama "bu istemler reformist bir biçimde değil, devrimci bir biçimde formüle edilmeli ve yürütülmelidir. Burjuva legalitesinin sınırları dışına çıkmalıdır. Onları kırıp geçmeli, parlamento demeçlerinin, sözlü protestoların dışına taşmalı, yığınları kararlı eyleme çekmeli, her bir demokratik istem için savaşım, burjuvaziyi yok etmeye, örneğin burjuvaziyi mülksüzleştirecek sosyalist devrime kadar genişletilmeli ve yoğunlaştırılmalıdır". (Lenin, c.22, s.145)

Yine Lenin, proletarya "savaşımın her adımını en kararlı bir biçimde formüle edilmiş demokratik istemlere bağlayarak utkuya ulaşabilir". "Kapitalizme karşı devrimci savaşımımızı *tüm* demokratik istemler üstüne devrimci bir program ve taktiklerle birleştirmeliyiz" diyor. (Lenin, c.18, s.543)

Demokratik bir anayasanın tek güvencesi devrimdir

Menşeviklerin demokratik haklar için savaşımı reformist temelde yürüyor. İşçi sınıfına, yığınlara gerçek ve tam bir demokratik anayasanın tek güvencesinin devrim olduğu propagandası yapılmadıkça, utkuya ulaşılamaz. İşçi sınıfının savaşımı, burjuvaziden *daha demokratik* bir anayasa koparmaya değil, demokratik bir anayasanın tek güvencesi olan devrime, erke yönelik bir savaş olmalıdır. Bu anlayışı Lenin'in birçok yazısında bulmak olanaklıdır. Örneğin, bir yazısında şöyle diyor:

"Özgürlükten, halk temsilciliğinden, anayasa meclisinden konuşuluyor. Ama ciddi güvenceler olmadan, tüm bu hoş şeylerin, içi boş deyimler olduğu gözden kaçırılıyor. Ciddi güvenceler, ancak halkın utkulu başkaldırısı, silahlı proletarya ve köylülüğün, halktan gelen baskıyla bir adım geri çekilen ama teslim olmayan, henüz halkın devirmediği Çarlık erkinin tüm sözcüleri üstünde kuracağı egemenlik ile sağlanabilir. Bu amaç gerçekleşmeden *gerçek bir özgürlük,* gerçek bir halk temsilciliği, Rusya'da yeni düzeni kuracak erki olan gerçek bir anayasa meclisi olamaz.

"Anayasa nedir? Üstünde insan hakları yazılı bir kağıt parçası. Bu hakların gerçekten tanınmasının güvencesi nedir? Bu güvence, bu hakların bilincine ulaşmış ve onları kazanabilecek halk sınıflarının *gücünde* yatıyor. Sözlerin bizi aldatmasına izin vermeyelim. O yalnızca burjuva demokrasinin gevezelerine yakışır. Hiçbir zaman unutmayalım ki *güç,* yalnızca savaşta zaferle kanıtlanıyor. ... Hiçbir şey bu tür vaadler ve sözlerden daha sahte olamaz. Gururla söyleyebiliriz ki Rus proletaryası hem kaba güce, hem de liberal anayasal tekerlemelere karşı savaşta olgunlaşmıştır." (Lenin, c.9, s.461)

O halde sorun, yalnızca üstünde demokratik hakların yazılı olduğu kağıt parçası değil, o kağıt üstünde yazılanları uygulanabilir kılacak gerçek özgürlüğü kazanmaktır. Bunun da tek ve süratli güvencesi devrimdir.

Menşeviklerin savunduğu 1961 Anayasası'ndaki çok sınırlı demokratik haklarla bile, "gerçek anayasa"nın yani burjuvazinin erkinin uygulanışı arasındaki karşıtlığı, Türkiye işçi sınıfı, halkımız kendi öz deneyimleriyle yaşadı. Bu deneyim, onun için en değerli öğretici oldu. Bugün cunta halkta biriken öfkenin, içten içe kaynayan potansiyelin karşısında geri çekiliyor. "Demokrasi, anayasa" demek zorunda kalıyor. Vaadleri sahtedir. Nesnel olanakları buna elvermiyor. İşçi sınıfımız, halkımız, tarihsel misyonunu yerine getirmeye hazırlanan liberal burjuvazinin yaymaya çalışacağı illüzyonlara karşı bilinçli ve hazırlıklı olmalıdır. Bugün, istemlerimizi Türkiye burjuvazisinin olanaklarına uygun, "gerçekçilik" sınırlarına hapsetmeden gerçek ve tam bir demokratik anayasa için savaşmalıyız. Bu savaş bugün devrim için savaş demektir.

DUYURU

Polonya olayları ve SBKP 26. Kongresi dünya komünist hareketinde demokrasi ve sosyalizm konusunu öne çıkardı. Gazetemiz, Türkiye'deki devrim savaşımı açısından da büyük önemi olan bu konuda bir tartışma açmıştır. Tüm parti üye ve sempatizanlarından yazılarını bekliyoruz. TKP Eşgüdüm Komitesi'ne bağlı örgütlerin bu doğrultuda aktif ve sistemli çaba sarfetmelerini istiyoruz. Yazılar, ortalama iki daktilo sayfası uzunluğunda olmalıdır.

İşçinin Sesi

Demokratik anayasa için devrim

Yürükoğlu yoldaşımız *İşçinin Sesi* 181-182. sayısında "günün görevi gerici Anayasaya karşı demokratik anayasa kavgasıdır." "Çünkü demokratik anayasa, demokratik devlet demektir" diye yazdı. Demokratik anayasa kavgasını bugünkü aşamada faşist diktatörlüğe karşı savaşın ana halkası olarak koydu. Önümüzdeki günler, gerici anayasaya karşı savaş, kitleleri demokratik anayasa kavgasına seferber etme günleridir.

Bu alanda karşımıza çıkan en büyük sorun, menşeviklerin ve sosyal-demokratların ılımlı bir anayasa formülüyle halkı uyutmaya çalışmalarıdır. Onların istediği türden bir anayasa kabul edilse, ülkemiz gerçekten demokrasi ile yönetilen bir ülke mi olacak? Eğer demokrasiden bir iki güdümlü siyasal partinin varlığını sürdürmesi, göstermelik parlamentonun çalışması, Türkiye halkının üç-dört yılda bir sandık başına gitmesini anlıyorsak, o zaman sorunun yanıtı evet olur. Oysa komünistler gerçek ve tutarlı demokrasiden yanadır.

Sosyal - demokrasinin ve menşevizmin demokrasiyi burjuvazinin kabul sınırları dışına çıkarmaya nefesi ve niyeti yoktur. Buna en somut örnek, İ.Bilen'in 12 Ocak 1982'de Evren'e yolladığı mektuptur. Mektupta şöyle denmektedir:

"... Bu yargılama sizin açıklamalarınızdaki demokrasiye dönüş sözleriyle de çelişiyor. Bu sözlerin bir manevra olmaktan çıkması için önkoşul 52 DİSK yöneticisinin ve terörle ilgisiz binlerce yurtseverin özgürlüğe kavuşmasıdır. DİSK'in açılması, TÜRK-İŞ üzerindeki baskıların sona ermesidir. Faşist MHP dışındaki tüm politik partilerin üstündeki yasağın kalkmasıdır..."

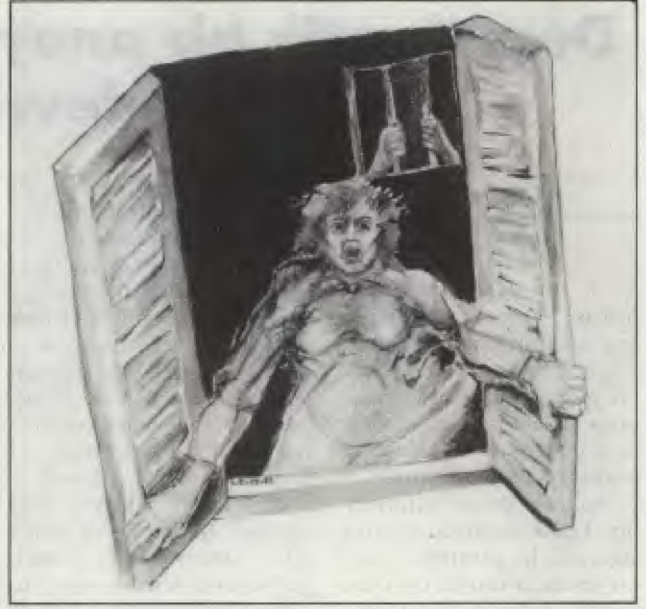
Mektupta yazılanlar gerçekleşse, Bilen'e göre demokrasiye dönülmüş olacaktır. Oysa gerçek demokrasinin sağlanması devrim sorunudur.

Demokrasinin gerçek sahibi işçi sınıfıdır. İşçi sınıfının yapacağı ilk iş burjuvazinin ordusunu ve polisini dağıtmak, kendi silahlı gücünü örgütlemek olacaktır. Yoksa ordu içindeki Kemalist (!) çevrelerin ordu yönetimine gelmesi, ve böylece "ordunun demokratikleşmesi" değil! Saylavların ve öteki devlet görevlilerinin ayrıcalığı kalkacak ve bunların yaptığı iş beğenilmezse görevlerinden geri alınabileceklerdir. Doğal olarak ayrıcalıkları kalkınca alacakları ücret de kalifiye bir işçinin ücretinden kopacak denli yükselmeyecektir. Böylece yürütme organlarına gelenler gerçekten halkın çıkarlarını savundukları için bu organlara seçileceklerdir. Temsili organların işleyişi yasama ve yürütme organlarının tek elden işlemesi biçiminde olacaktır. Yani parlamenterizm denilen olay ortadan kalkacak, saylavlar halkı aldatmak için gevezelik edeceklerine, halk yararına iş yapar duruma gelecektir. Bürokratizmin ortadan kalkması için önkoşul sağlanmış olacaktır.

Savunduğumuz anayasa tüm bu sayılanları kurumlaştıracak, sistemleştirecek temel yasadır. Bu anlayıştan verilen her ödün burjuvazinin iktidarının devamını sağlamaya yöneliktir. İşçi sınıfımız böylesi illuzyonları elinin tersiyle bir kenara itecektir.

Demokratik anayasa — demokratik devlet için devrim!

Zehra Candan



Gerici anayasayı faşist cuntanın yüzünde parçalamak için ileri

Kapitalizmde burjuvazi için demokrasi, özünde, işçi sınıfına, tüm emekçi katmanlarına diktatörlük demektir. İşçi sınıfının siyasi hayatta söz alması her zaman burjuva yasalarıyla engellenmeye çalışılır.

Faşist cunta "Danışma Meclisi" yaygaralarından sonra işçi sınıfına, emekçilere gerici anayasa dayatmaya çalışıyor. Özellikle bugünlerde "halk oylaması"ndan, demokrasiye geçişten sık sık söz etmeye başladı. Bunun bir nedeni, Türkiye'nin Avrupa Konseyi'nden atılma tehlikesi. İlerici Avrupa kamuoyunun tepkisidir. İkinci önemli nedeni, halkımızın öfkesini, demokratik özlemlerini, baskı ve zulümle bastıramayacağını kavramasıdır.

Burjuvazinin gönüllü ajanlığını yapan menşevikler ise anayasa kavgasında da sadece bir adım atarak "alınabilirlik" anlayışıyla hareket ediyorlar. Bilinç bulandırıyorlar. Faşist cuntanın anayasası hangi yüzle gelirse gelsin faşist iktidarın süregenliğini, devletinin örgütlenmesini yansıtacaktır. Buna karşı komünistler, demokratik bir devletin demokratik bir anayasa programını işçi sınıfına götürmek zorundadır.

Ne faşist cuntanın, ne liberallerin, ne de menşeviklerin öne sürdüğü anayasa demokratiktir.

Demokratik anayasa savaşında yeni yeni çalışma alanları seçmeli, yaratıcılığımızı kullanmalıyız. Fabrikalarda, işyerlerinde, okullarda, köylerde, anayasa kavgasını yığınlara maletmeliyiz. Örneğin, cunta ilk bildirilerinde 5-6 kişilik gurupların dolaşmasını, toplanmasını yasaklamıştı. Fakat bu sökmedi. Parklarda, stadyumlarda, şehirlerin kalabalık yerlerinde toplu birikimler oluyor. Buralarda ajitasyon-propaganda çalışmalarımız için olanaklar vardır. Maç dönüşü havada uçuşan "anayasayı teşhir" uçtu uçtuları etkili olabilir. Her türlü yol denenebilir. Bu kavgada komünistler üzerlerine düşen görevi hakkı ile yerine getirirlerse, yarın daha güzele, daha iyiye gidecektir. Gerici anayasayı faşist cuntanın yüzünde parçalamak için ileri!

S. Savaş, Paris

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!

Karkéren hemû welatan yekbin!



İŞÇİNİN SESİ

Faşizme karşı gerçek demokrasi savaşı!

Yıl:8, Sayı: 188-189
22 Şubat 1982

ÇEK-AL

Dem krasi savaşını s syalizm savaşına "bağlayalım"

Yusuf Caner

Demokrasi savaşını sosyalizm savaşına "bağlayalım"

1970'lerin devrimci durumundaki, işçi sınıfının savaşının giderek yükseldiği yıllar geride kaldı. İktidarını tehlikede gören burjuvazi, o güne kadar verilen sınıf savaşımının sonucunda, çok sınırlı da olsa, kazanılmış olan demokratik hakları ezerek, kanlı, terörist, açık diktatörlüğünü dayattı. Karşı-devrim egemen oldu. Bütün olumsuz yanlarına karşın, bu durum proletaryaya geçmişini, günümüzü ve geleceğini geniş bir şekilde değerlendirme fırsatı verdi. Gelecekte yükselecek olan devrim savaşımına *her yönüyle* hazırlanma yolunda, zamanı da birlikte getirdi.

Gelecekte daha geniş ve güçlü bir biçimde patlaması kaçınılmaz olan devrimci duruma hazırlık, devrim ve karşı-devrim saflarında alabildiğine bir hızla sürüyor. Bugün, Türkiye proletaryasının gözden geçirdiği ve giderek daha da yoğun bir şekilde gözden geçireceği bir konu demokrasi savaşımıdır. Faşizmin iktidara gelmesiyle daha da yakıcı bir sorun haline gelen demokrasi savaşımı, her zamankinden daha şiddetli bir şekilde, ana savaşım noktasıdır. Faşizm iktidara gelirken, geçmişte geniş olarak tartışılmayan, önemi ölçüsünde ilgi görmeyen bu konuyu Türkiye devrim hareketinin gündemine getirdi. Birçok hareket, demokrasi konusuna gerek yazılarında, gerek "demokrasi programları" ile değiniyor. Öyle gözüküyor ki, bu konu önemli bir tartışma alanı açacaktır.

Feodalizmden kapitalizme geçişteki burjuva devrimleri sırasında, burjuvazi, yedek güç olarak işçi sınıfını siyasal arenaya çekmiştir. Marks, burjuvazi böylece, gelecekte kendisinin mezarını kazacak olan proletaryanın siyasal eğitimine, siyasal aktifleşmesine ister istemez neden oldu diyor. Faşizm de demokrasiyi tümüyle yok ederek, devrim yolunda kaldıraç görevi görecek demokrasi savaşını her zamankinden daha yakıcı bir şekilde gündeme getiriyor. Yığınların gün geçtikçe daha da aktifleşmesi, savaşıma daha bilinçli katılması yolunda ister istemez bir olanak sağlıyor. Demokrasi savaşımının daha doğrudan bir biçimde devrim savaşımına bağlanmasına yol açıyor. Bu olanağı, doğru olarak kullanmak, savaşımı yönlendirmek ise proletaryanın örgütlü, öncü müfrezesine, partiye düşüyor. Demokrasi savaşının devrime, sosyalizme bağlanan nesnel mantığının doğru bir şekilde ortaya konulması proletaryanın partisinin görevi olarak duruyor. Amaçlanan demokrasi savaşımı, toplumun *her yönüyle* demokratikleşmesini hedefliyor. Yalnızca siyasal alanda değil, ekonomik, toplumsal alanlarda da verilecek demokrasi savaşımı! Kazandığımız her mevziden kapitalizm altında demokrasinin çarpıklığını, eksikliğini her adımda sergileyerek, kapitalizmi yıkmak, demokratik hakları gerçekten sağlamak için yürümeliyiz.

Demokrasi savaşı ile sosyalizm arasındaki bağ nesneldir

Bu başlık ana başlıktaki "bağlayalım"ın neden tırnak işareti içerisinde olduğunu açıklıyor. Demokrasi savaşımı denilince, sürekli onu sosyalizme bağlamaktan söz edilir. Burada çoğunlukla şu yanılgı vardır: Aradaki nesnel bağın gerektirdiğini yapmak yerine, sanki olmayan bir bağı *oluşturmak* için yapılması gerekenler tartışılır.

Lenin, "...proletarya, tarihsel bir sınıf olarak, burjuvaziyi, en tutarlı ve yürekli devrimci demokrasi ruhu içerisinde eğitimde hazırlanmadıkça yenemez" diyor. (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.21, s.409) Proletarya tam bir demokrasi savaşımı vermeden ne sosyalizme varabilir, ne de sosyalizmin gerektirdiklerini yerine getirebilir. Kapitalizmde asıl "haksızlığın, kötülüğün", özünde demokratik olmayan sistemden kaynaklandığını göremeyen, bunları varolmayan demokratik *haklara* bağlayan proletarya, kendi diktatörlüğünün gerekliliğini de göremez. Dolayısıyla, burjuvaziyi yıkma savaşımı gerektiği gibi gelişemez.

Devrim, geniş yığınları burjuvaziyi yıkma yolunda harekete geçiren bir olgudur. Çoğunluğun iradesi bu yönde belirmedikçe, devrimin başarı şansı yoktur. Bu da yığınların demokrasi savaşımının içinde devrimci bir ruhla eğitim görmesiyle oluşabilir. Devrimini başarmış, diktatörlüğünü kurmuş proletarya, geniş yığınların artan bir şekilde devletin işlerine el atmasını, yaşamın bütün alanlarında tam demokratik bir işleyişin yerleşmesini sağlayamazsa diktatörlüğünü de yaşatamaz. Bunu da, ancak demokrasi savaşımı içinde eğitim görmüş proletarya başarabilir ve bu görev proletaryanın tarihsel, nesnel yeri ile üstüste düşer.

Proletarya kapitalist toplumdaki sınıflar arasında, herşeyden önce *nesnel* olarak, demokrasi savaşının en öndeki savunucusu, savaşçısıdır. Proletarya demokrasinin bayraktarıdır.

"Proletarya en sürekli ve ikircimsiz demokrasi savaşçısı ve savunucusu olmalı" fikri yine *nesnel* bir olgunun gerektirdiklerini bilinçli bir şekilde yerine getirmeye işaret eder. Tarih boyunca, çeşitli toplumsal üretim ilişkileri, genelinde bunlara denk gelen ama üretim güçleri geliştikçe gelişen demokrasi biçimleri getirmiştir. Genel olarak varolan üretim ilişkilerinin sürmesini en uyumlu bir şekilde güvence altına almak için sistemin elverdiği oranda bir demokrasi gereklidir. (Bu, sistemlerin yok

olma tehlikesi ile karşı karşıya olduğu durumlarla karıştırılmamalıdır.) Demokrasinin gelişmesinde öncülük eden güç ise her zaman o toplumdaki ana devrimci sınıf olmuştur.

"Üretim araçları sahipleriyle, gerçek üreticiler arasındaki doğrudan ve dolaysız ilişki — emek tiplerinin ve tekniklerinin, dolayısıyla emeğin toplumsal gelişim sürecindeki ilişki — daima egemenlik ve bağımlılık arasındaki ilişkinin siyasal biçimini içeren, toplumsal yapının en gizli sırrını, saklı temelini, yani kısacası, devletin özgül biçimini açığa vurur." (Marks, *Kapital,* İngilizce basım, c.3, s.791)

Buna göre, devlet açısından bakıldığında, devletin biçimi de giderek değişmiştir. Genel çizgi olarak üretim güçlerine ve ilişkilerine denk olarak biçimi, demokratik yapısı gelişmiştir. Kapitalizmi yıkarak üretim güçleri ve üretim ilişkilerinin gelişmesini sınırlayan engelleri yok edecek olan işçi sınıfı böylelikle demokrasinin gelişmesini sınırlayan engelleri de yok edecektir. Proletarya, varolan demokrasiyi geliştirmek yolunda savaşacak, onu geliştirecektir. Fakat üretim güçleri ve üretim ilişkilerinin komünizme doğru gelişmesinin üstünde, devletin kuruyup gitmesine denk düşen bir şekilde demokrasi de sınıflarla birlikte yok olup gidecektir. Bütün bunlar aynı olgunun değişik yansımalarından başka birşey değildir. Proletarya diktatörlüğüne varılabilmesi, onun yaşatılabilmesi ve de giderek yok edilebilmesi için gereklidir. Lenin bu konuyu şöyle özetliyor: "...sosyalizm demokrasi olmaksızın olanaksızdır. Çünkü 1) proletarya sosyalist devrimi, demokrasi savaşımı içerisinde hazırlanmadıkça başaramaz; 2) zafere ulaşmış sosyalizm de tam demokrasi uygulamazsa, ne zaferini oturtabilir, ne de insanlığı devletin sönmesine götürebilir." (Lenin, c.23, s.74)

Bunlardan, demokratik "dönüşümler" sonucunda kapitalizm devrilebilir gibi yanlış bir sonuca varmamak gerekir. Demokrasi savaşımında eğitim gören proletarya, devrimi yapabilmek ve devrimden sonra kurulması gereken yapıyı kurabilmek için *yığınları* harekete geçirmelidir. Bu demokrasi demektir. Demokrasi savaşımı ile sosyalizm arasında nesnel bağlılığı Lenin, en açık bir biçimde şöyle belirtiyor:

"Kapitalizm ve emperyalizm ancak ekonomik devrimle yıkılabilir. Demokratik dönüşümlerle, hatta bunların en 'ideali' onları yıkamaz. Fakat demokrasi savaşımında eğitilmemiş proletarya, ekonomik devrimi beceremez. Kapitalizm *bankalara el koymadan, üretim araçlarının özel mülkiyetini* kaldırmadan yenilemez. Ne var ki, bu devrimci önlemler bütün halkı burjuvaziden gaspedilen üretim araçlarının demokratik yönetimi için örgütlemeden, bütün emekçi halkı, proleterleri, yarı-proleterleri ve küçük köylüleri kendi içinde demokratik olarak örgütlemeden ve devlet işlerine katılımlarını sağlamadan hayata geçirilemez." (Lenin, c.23, s.25)



İşçi sınıfı için demokrasinin nesnel bir zorunluluk olduğu açıktır.

Demokrasi savaşımı sınıf savaşımını genişletir, bilinçlendirir, açıklaştırır

Çağımızda demokrası özlemi çok geniş yığınlara maloluyor. Bu savaşım geniş yığınları içerisine çekiyor.

Savaş ilerledikçe yığınsal örgütlenmeler, yığınlar içindeki ajitasyon-propagandanın olanakları gelişir. Daha geniş yığınların savaşıma çekilmesini sağlar. Demokratik haklar için verilen savaş gelişip hızlandıkça devlete yönelen yanı giderek açığa çıkar. Sınıf savaşımı, bu süreçte daha geniş bir tabanın üzerine oturur. Devrim için çok yönlü örgütlenmeler, aktifleşme gelişir.

Demokrasi savaşımının diğer bir önemli yanı ise, sınıf savaşımını daha bilinçli hale sokuşudur. Toplumdaki birçok "haksızlığın, kötülüğün", özünde sistemden, kapitalizmden kaynaklandığını yığınların görebilmesi için sistemin çelişkilerinin üzerine adeta bir *örtü* gibi serilmiş demokrasi sorununa el atmak gerekir. Demokratik hakların *eksikliğinden* kaynaklanıyormuş gibi gözüken birçok sorunun kapitalizmle bağlı olduğunu göstermek için demokratik haklar için savaş vermek gerekir. Demokratik haklar kazanıldıkça asıl "haksızlıkların, kötülüklerin" ortadan kalkmadığı daha iyi görülecek, sorumlu daha çıplak ortaya çıkacaktır. Kapitalizm ödün verebilirse ortaya çıkacak bu durum, ödün vermezse daha keskin biçimde kendini dayatacaktır.

Her durumda, kapitalizmi yıkmanın gereği açıkça ortaya çıkacaktır. En temel, demokratik hakları veremeyen düzenin tarihin yapraklarından başka yeri kalmayacaktır.

Bunu Lenin'in verdiği örneklerle bağlayalım:

"...Marksistler demokrasinin sınıf ezgisini kaldırmadığını bilirler. O, sınıf

savaşımını daha doğrudan, daha geniş, daha açık, daha belirgin yapar, bu da bizim istediğimizdir. Boşanma hakkı ne kadar tamsa, kadınlar ... köleliklerinin kaynağının hak yokluğu değil, kapitalizm olduğunu o kadar iyi görürler. Hükümet sistemi ne kadar demokratik olursa, işçiler kötülüğün kökünün kapitalizm olduğunu, hakların yokluğu olmadığını, o kadar iyi görürler. Ulusal haklar, ne kadar tam olursa (ayrılma özgürlüğü olmadan tam *değildir)*, ezilen ulusun işçileri, ezgilerinin kaynağının kapitalizm olduğunu, hakların yokluğu olmadığını, o kadar iyi göreceklerdir." (Lenin, c.23, s.73)

Sonuç olarak *savaşım biçimden öze yönelecektir.*

Demokrasi savaşımı geliştikçe, burjuvazinin demokrasi sınırları, yasal çerçevesi kırılır. Sınıf savaşımı açıktan açığa gelişir. Devlet meseleleri, devrim savaşımı artık alanlardadır. Proletaryanın, sınıf olarak burjuvaziye kinini kustuğu 1 Mayıslardadır. Sınıf savaşımının sorunları dillerdedir, kahvelerdedir, artık yeraltında değil, yığınların içinde, yeryüzündedir. Demokratik hakları yok etmeye çalışanın burjuva devleti, burjuvazi oluşu açıkça görülmektedir. Lenin'in şu öğüdünü akıldan çıkarmamalıyız:

"...Kapitalizme karşı devrimci savaşımı, bütün demokratik haklar: Cumhuriyet, halk milisi, devlet memurlarının halk tarafından seçimi, kadınlara eşit haklar, ulusların yazgılarını kendilerinin belirlemesi hakkı için olan devrimci program ve taktiklerle birleştirmeliyiz." (Lenin, c.21, s.408)

TKP İkinci Leninciler Konferansı Kararları'nda bu konu şöyle vurgulanıyor:

"Faşist iktidarın işçi sınıfına ve emekçi halka karşı ekonomik-siyasal her çeşit zorbalıkla yürüdüğü bugün, ekonomik-demokratik haklar savaşına büyük önem vermek. Bu savaşımı, genel siyasal görevlerle bağlamak." (s.36)

Sosyalizm en demokratik istemdir

Lenin, *Devlet ve Devrim*'de "...demokrasi, yurttaşlar arasındaki eşitliğin, herkese eşit olarak devletin biçimini tayin etmek ve onu yönlendirmek hakkının resmen tanınması anlamına da gelir". "O halde bundan şu sonuç çıkar ki, demokrasi, gelişmesinin belirli bir aşamasında, önce proletaryayı, bu devrimci, anti-kapitalist sınıfı birleştirir, sonra da, onun, cumhuriyetçi de olsa burjuva devlet makinasını, yani sürekli orduyu, polisi, bürokrasiyi yıkmasını, parçalamasını, yeryüzünden silip atmasını ve onlar yerine daha demokratik bir devlet mekanizması koymasını sağlar" diyor. (Lenin, c.25, s.477) Demek ki, savaşımın belirli bir aşamasında proletarya devletin yapısını belirleme özgürlüğünü hisseder. Burada demokrasiyi yalnızca burjuvazinin tanıdığı haklar olarak görürsek, böyle kaba bir hata yaparsak, proletaryanın istediği gibi bir düzeni kurma hakkını da inkar etmiş oluruz. Proletarya diktatörlüğünü reddetmiş oluruz.

Demokrasi savaşımı, sınıf savaşımı geliştikçe, proletarya önce çıkarlarını daha açıklıkla görür. Çıkarlar sınıfı birleştirir, geniş yığınları birleştirir. Savaşım geliştikçe belirli bir noktada, devlet meselelerine şu veya bu şekilde el atan proletarya, kapitalistlerin sırrını öğrenmiştir artık. Bir bakıma ustasının maharetlerini kapan çırak gibi, onların yaptığını kendisinin daha iyi yapabileceğini öğrenmiştir. Proletarya artık yönetilen sınıf olmaktan çıkıp, yöneten sınıf olmaya adaydır.

Demokrasi en genel şekliyle, çoğunluğun yönetimi ise, bu, devrimde en somut biçimde vücut bulur. Kapitalizmi kahretmeye hazır, sosyalizm isteyen yığınların proletarya diktatörlüğünü kurmaları, en demokratik bir iş olur. Savaşımın belli bir aşamasında proletarya diktatörlüğü, demokratik olarak, burjuva diktatörlüğünün yerine, yığınların savaşımı sonucu kurulur. Buraya gelinceye kadar, burjuvazinin koyduğu yasal çerçeve, burjuva demokrasisi çerçevesi kırılır, yığınların istemi doğrultusunda, "yasal olmayan bir biçimde" demokrasi gelişir.

Burada proletaryanın partisine düşen görev, savaşımın her aşamasında, demokratik istemler için savaşımı devrimci bir şekilde geliştirmektir. Belirlenmiş yasal sınırların ötesine geçmek, o çerçeveyi kırmak yolunda önde yürümektir. Bu yolda yeni eylem biçimleri geliştirmek için çalışmaktır. Böyle bir savaşımın sonucunda proletarya burjuvaziyi yenebilir. Lenin, demokrasi savaşımını küçümseyenleri, mantığını anlamayanları, bu konuyla ilgili olarak şöyle uyarıyor:

"...Bütün siyasal demokratik istemler, emperyalizm altında, ancak kısmî olarak 'uygulanabilir'dır... Fakat bundan sosyal-demokrasinin (komünistlerin—İ.S.) bu haklar için en acil ve kararlı bir şekilde savaşması gerekmediği anlamı çıkmaz — böyle bir reddediş, burjuvazinin ve gericiliğin elinde oynamak anlamına gelir — fakat, tam tersine, bu istemler reformist bir biçimde değil, devrimci bir biçimde formüle edilmeli ve yürütülmelidir. Burjuva legalitesinin sınırları dışına çıkmalıdır. Onları kırıp geçmeli, yığınları kararlı eyleme çekmeli, her bir demokratik istem için savaşım, burjuvaziyi yok etmeye, örneğin burjuvaziyi mülksüzleştirecek sosyalist devrime kadar genişletilmeli ve yoğunlaştırılmalıdır." (Lenin, c.22, s.145)

Demokrasi savaşımına oportünist yaklaşımlar

Genel bir doğru olarak, demokrasi savaşımı vermeden sosyalist devrim olanaksızdır. Bu soruna çeşitli oportünist yaklaşımlar vardır. Ancak, bunları temel olarak üç kategoride toparlayabiliriz:

1. Demokrasiyi mutlaklaştırıp, sosyalist devrimi unutup, ona bağlamayanlar;
2. Demokrasi savaşımını atlayıp, dışlayanlar.
3. Demokrasi savaşımını, sosyalist devrime nasıl bağlayacaklarını anlamayanlar.

Birinci yaklaşım reformistlerinkidir. Bunlar ne demokrasi savaşımının devrimci formülasyonunu yapabilirler, ne de bu yolda devrimci bir savaş verebilirler. Reformistlere göre, demokrasi savaşımının sonucunda demokrasi genişleyecek genişleyecek ve öylesine genişleyecek ki, kapitalizm ortadan kalkacak, yerini sosyalizme bırakacaktır. Ve bunlar burjuvazinin yasal sınırları içerisinde olacaktır. Bu, demokrasi savaşını mutlaklaştırmak ve soyutlamak demektir.

Demokrasi savaşımında komünistlerle reformistler, istemlerin devrimci bir şekilde formüle edilmesinde ve devrimci bir savaşla elde edilmesinde derin çizgilerle ayrılırlar.

İkinci kategoridekilere gelince: Lenin, oportünizmle savaş adına varolan demokratik hakların kullanılmasını ve demokrasi savaşını küçümseyenlerin aslında kendilerinin oportünizme teslim olduklarını söyler. Demokrasi savaşını "sağ" görerek, bunun devrim savaşımını bulandırdığını söyleyerek, ondan yan çizen "sollar", sonuçta reformistlerin vardığı yere varırlar: Sosyalizme varamayacak bir yolu bunlar da tutturmuşlardır. Bunların, burjuvazi varolan demokratik hakları yok ettikçe, bir bakıma ellerini çırparak, "bırak, ezilsinler, ezilsinler ki hanyayı konyayı anlasınlar" dedikleri de olmuştur.

Varolan demokratik hakları ellerinden alınan halkın demokrasi özleminin her zamankinden daha şiddetli olacağı doğrudur. Her baskı tepkisini doğurur. Ama işte tam da bu nedenle demokrasi savaşımının kapitalizmi yıkma yolunda örgütlenmesi vazgeçilmez bir görevdir. Baskının sıkıştırdığı enerjiyle patlayacak demokrasi savaşının, kapitalizmi de yıkıp geçerek sosyalizme yönelmesini sağlamak gerekir.

Burada bir noktaya işaret etmek gerekir, reformistler hayatın dayatması içerisinde, reformistçe de olsa, demokrasi savaşımı verme yolundadırlar. "Sollar" ise hayatın dayattığını yerine getirip getirmemekle karşı karşıyadırlar. Dolayısıyla birçok "sol" hareket hayatın terbiyesini görerek, demokrasi savaşımını nesnel dayatmalar içinde ama ne yaptıklarını bir türlü anlayamadan verirler. Çoğu zaman da gidip yelpazenin sağ kanadının, reformistlerin yanında bir yere kurulurlar. İşte yukardan saydığımız üçüncü kategori bunlardır. Bunlar, demokrasi savaşımının önemini kavramamalarına karşın, onun yolunda savaş vermeyi de reddedemez. Bir türlü, demokrasi savaşını devrim savaşımına bağlamanın gereğini yerine getirmeyi beceremezler.



Faşizm ve demokrasi savaşımı

Faşizm altında tümüyle ayaklar altına alınan demokratik haklarla, faşizmin demokrasi düşmanlığıyla, geniş halk yığınları içindeki demokrasi özlemi en keskin şekilde çelişir. Demokrasi savaşımının her zamankinden daha geniş, daha örgütlü olmasının olanağı vardır. Çünkü üretim güçlerinin, üretim ilişkilerinin gerektirdiği demokrasi dün sınırlıysa, bugün artık tümüyle ortadan kaldırılmıştır. Ama ortadan kaldırılamayan, yığınlara malolan demokrasi istemidir. Emperyalizm çağında genelinde daha da keskinleşen bu çelişkili durum, faşizmin iktidara geldiği ülkelerde daha da yoğundur. Yığınları ajitasyon ve propagandaya daha duyarlı yapar.

Proletaryanın partisine düşen görev, bu ortamı iyi değerlendirip, yığınları faşizme karşı, reformist değil, devrimci bir biçimde, burjuvazinin yasal sınırlarını aşarak, kırarak harekete geçirmektir. Her demokratik istem için savaşı arttırarak, ama onların içinde kaybolmadan, bunu, proletaryanın burjuvazi üzerine doğrudan saldırısına dönüştürmek gereklidir. Reformistler bu noktada faşizme karşı burjuva demokrasisini alternatif getirip ondan ötesini şu anda "gerçekçi" olmadığı için, savunmazlar. Böylece devrim hiçbir zaman gündeme gelmez. Getirenler hep "maceracı" olurlar! Komünistler ise en ufak demokratik hakkın kazanılmasını küçümsemeden, demokratik istemleri devrimci bir biçimde geliştirip, burjuvazinin devrilişini hazırlarlar. Oportünistler, "demokrasiyi tam kurarak, proletaryanın başarıya ulaşmasını hazırlarız" deyip, burjuva demokrasisine bağlılıklarını anlatırlar. Örneğin menşevikler, "Batı tipi demokrasi istiyoruz" diyorlar.

"Batı tipi ılık demokrasinin" Türkiye için geçersizliğini Yürükoğlu yoldaş, yıllar önce belirtmişti:

"Türkiye'de orta gelişmiş bir taban üstünde oluşan finans-kapital dışa açılamadığı, üstelik bir de kendisi emperyalizmin sömürüsü altında olduğu için tüm çelişkiler olağanüstü keskinleşiyor. (...)

"Böyle bir ortamda, 'Batı biçimi burjuva demokrasisi' yaşayamaz. Batıdaki ılık demokrasinin temeli, emperyalist süper kârdır." (*Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye,* R. Yürükoğlu, s.56)

Bunun Türkiye gibi bir ülke için olanaksızlığı bir yana, komünistler bunu mu istiyorlar? Tabii ki hayır. Sorun, yığınların savaş içerisinde demokrasi yolundaki eğitimi, burjuvazinin sınırlarını aşması, gerçek demokrasiye, sosyalizme yönelmesidir.

Biz varolan, savaşımla kazanılan demokratik hakların üzerine ayağımızı basarız. Ama savaşımımızın çerçevesi bundan milyonlarca defa daha geniştir. Verdiğimiz savaş boyunca, kapitalizm altında çeşitli reformlar elde eder ya da etmeyiz. Asıl kazanç, her zaman, demokrasi savaşımının ne anlama geldiğini kavrayan, gerçek demokrasinin proletarya diktatörlüğü temelinde kurulabileceğini öğrenen yığınların bu amaçla savaşa atılması olacaktır. Yığınları devrim için savaşa yöneltmeyen bir demokrasi savaşımı reformizmden başka birşey değildir.

İşçinin Sesi Ermeni sorununa doğru yanaşım getirmiştir



İşçinin Sesi'nin 162-163. sayısında, İsveç Ermenistan Dayanışma Derneği'nin bir bildirisini haber olarak veren bir yazı çıkmıştı. Yazı, bildirinin, "Bugün Ermeni gençliği Ermenistan dışında büyümüş de olsa kendi ata topraklarına dönme özlemini ve bugünkü Türk hükümetlerinin hiç değilse yapılan bu haksızlığı kabul etmesini ve kendilerine dönüş hakkı vermelerini istemektedirler" diye başlayan bölümünü olduğu gibi aktarıyor ve şu cümlelerle bitiyordu:

"TKP II. Lenînci Konferansı körüklenen Ermeni düşmanlığına karşı işçi sınıfının yanıtını duyurdu. Ermenilere uygulanmış tüm kırım ve baskıları lanetledi ve onların isterlerse Türkiye'ye dönebilme hakkını tanıdı. Bu hakları yaşama geçirmek Türkiye devrim hükümetinin görevleri arasında olacaktır."

Daha sonra İsveç Ermenistan Dayanışma Derneği'nden bir mektup aldık. Mektupta, bizim "Türkiye'ye dönebilme" deyişimizin, bildirideki "kendi ata toprakları" deyimi ile çeliştiği ileri sürülüyor ve *İşçinin Sesi*'ne, "sen Ermenilerin ata topraklarına kalkıp da Türkiye dersen..." diye bir eleştiri yöneltiliyor.

Bizce, II. Konferans Kararları ve *İşçinin Sesi*'nin siyasal hattı sağduyulu bir yaklaşımla incelenirse, bu eleştirinin doğru olmadığı kolayca görülür. II. Konferans Kararları ve *İşçinin Sesi*'nin bu konuda yazdıkları geçen yazı da dahil olmak üzere göz önünde tutulursa "Türkiye'ye dönebilme" deyişi Batı Ermenistan'ı Türk toprakları gibi göstermek anlamına çekilemez! Örneğin Konferans Kararları'nda şöyle deniyor:

"Zor yoluyla İslamlaştırma ve Türkleştirme, Batı Ermenistan'daki Türk işgalinin değişmez temelidir. Ermeni kültürünün mirası olan kiliseler, okullar, tarihsel yapıtlar, tarihi istediğince yazabilmek için yerle bir edilmiştir. Tüm yer adları Türkleştirilmiştir. 'Türkiye Ermenistanı' deyimi bile şiddetle yasaktır."

"Bugün, Türkiye ... emperyalizmin yardımıyla *Ermenilerin en temel hakları olan kendi topraklarında yaşamak hakkını* reddetmekte, onları sürgün yaşatmaktadır." (abç)

"Konferansımız, Ermeni soy kırımını ve ardından gelen sürgünü açıkça lanetler. Ermeni diasporası son bulmalı, *topraklarını terketmek zorunda kalan Ermenilere bu topraklara serbestçe geri dönme hakkı* tanınmalı ve devlet dönmek isteyenlere her türlü yardımı yapmalıdır." (abç)

Söylenenlerin anlamı açık değil mi? Öte yandan, İsveç Ermenistan Dayanışma Derneği'nin mektubundaki şu cümleye bakalım:

"Bugünkü zoraki ve her zamanki gibi silah tehtidiyle varolan *Türkiye sınırları içinde* Türklerden başka: Türkiye'nin sömürgesi olan Batı Ermenistan, yani tüm Ermeni bölgelerinin yüzde 80'i (250 bin kilometrekarelik kısmı) bulunmaktadır." (abç) Burada, Batı Ermenistan'ın Türkiye'nin sınırları içinde olduğu belirtilirken "Ermenilerin ata topraklarının" Türk toprağı olduğu söylenmek istenmiyor herhalde.

Yeri gelmişken, komünistlerin dilinde "Türkiye" sözünün "Türklerin vatanı" anlamına gelmediğini bir kez daha belirtelim. Dünya proletaryası çeşitli ülkelere ve çeşitli devletlere bölünmüş biçimde vardır. Ne yaparsın ki, dünya proletaryasının Ön Asya'da bulunan kesiminin yıkmak zorunda olduğu devletin adı tarihsel olarak bir ulusun adıyla birlikte biçimlenmiş. Doğrusu bu durum, o devletin yok saydığı ulus ve ulusal azınlıklar sorununa yaklaşımda bir psikolojik engel yaratmıyor değil. Örneğin, bu devletin adı, Kanada, Avustralya vb. gibi coğrafi bölge adıyla belirmiş olsaydı bu psikolojik engel kendiliğinden kalkardı. Biz Türkiye dediğimiz zaman, yıkılması gereken siyasal erki ve bu siyasal erkin etki alanını belirleyen devlet sınırlarını kastediyoruz.

TKP Leninciler kanadı, şu ya da bu ulus solu olarak değil, dünya proletaryasının Türkiye devlet sınırları içindeki kesimi adına *ilk kez* bu sınırlar içinde bir Ermeni ulusal azınlığı sorunu olduğunu bilince çıkarmış ve bunun propagandasını yapan *tek* hareket olmuştur. Böylelikle, Ermenilerin savaşımının proletaryanın savaşımıyla bütünleşmesi için önemli bir adım atılmıştır.

Demokrat' anayasa savaşımı YÖK'ü ezec ktir

Yüksek öğrenim gençliğinin demokratik-akademik haklar savaşımı, işçi sınıfımızın demokrasi savaşımına bağlı olmak zorundadır. Yüksek Öğrenim Yasası'na karşı verilecek kısmî savaşım, "gerici anayasa dayatmasına karşı demokratik anayasa için" verilen genel demokrasi savaşımının bir parçasıdır.



Ayşe Güvener

Aylardır üzerinde tartışılan Yüksek Öğrenim Kurumu (YÖK) yasa tasarısı, üçbinin üzerinde öğretim görevlisi dahil, kamuoyunun büyük bir kesiminin protestolarına karşın yasallaştı. 6 Kasım 1981 tarihinde 2547 sayılı "Yüksek Öğretim Kanunu" olarak yürürlüğe girdi. Böylece, üniversitelerin, "özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip yüksek bilim araştırma, öğretim ve yayım birlikleri" olması sona erdi.

Bu arada YÖK yasasını, bir de uluslararası sempozyum düzenleyerek kamuoyuna aklatmak istediler. 7-10 Aralık 1981'de yapılan sempozyuma, on Avrupa Rektörler Birliği üyesi, iki de Kuzey Amerika'dan rektör çağrıldı. Türk Polis Teşkilatı'nı Güçlendirme Vakfı Yönetim Kurulu üyesi İhsan Doğramacı'nın "kendi cebinden" büyük paralar harcayarak Türkiye'ye getirttiği bazı öğretim üyeleri, sonradan işin farkına vardılar. Münih Üniversitesi rektörü Nicolaus Labkowicz, bir gazetecinin "masraflarınız belli bir kişi tarafından karşılanarak belli bir görüşün savunulmasına katkıda bulunmak üzere bir yere davet edilmiş olmanız, bir bilim adamı olarak sizi rahatsız etmiyor mu?" sorusunu, "Türkiye'ye gelip-gelmemekte işte bu yüzden tereddütlüydüm. Sanki yapılan bazı işleri onaylatmakta kullanıldığım izlenimi var bende." (*Cumhuriyet*, 10.12.1981) diye yanıtladı. Doğramacı ise, sempozyumu düzenleyen ve finanse edenin kim olduğu sorusunu önce, Rektörler Konseyi diye cevapladı. Daha sonra tüm masrafları "kendi cebinden" karşıladığını "itiraf" etti.

Ön gelişmeler

1950'lerden sonraki hızlı endüstrileşme, yeni işbölümü temelinde teknik, idari, vb. kadro gerektirdi. Ama tüm eğitim kurumlarıyla birlikte üniversite de kapitalist toplumun bu yeni gereksinimini karşılayamadı. En başta eğitim, üretime göre planlanamadı. Üretimin bazı dallarında elemanların yığılması söz konusu olduğu halde, diğer dallarda uzman kadro sıkıntısı çekildi. Öğretilen bilginin içeriği ile ilgili olarak ise çoğu zaman, öğretilen bilgi iş hayatında kullanılacak nitelikte olmadı.

1960'lardan sonra devlet, tekelci sermayenin gereksinim duyduğu kadroları yetiştirmek için yavaştan bazı değişiklikler yapmaya başladı. Bu önlemlerin en önemlileri, ODTÜ, Hacettepe ve Boğaziçi üniversitelerinin açılması ve genel olarak çağdaş kapitalizme eleman yetiştiren daha dinamik bir yapıya geçme çabalarıdır. Ayrıca, büyük işletmelerin gereksinimlerini karşılayacak çok sayıda öğrenci de yurt dışına gönderilmeye başlanmıştır.

1970'lerde devlet, tekelci sermayenin gereksinimlerine uygun nitelikte ve sayıda eleman yetiştirmenin yanısıra, keskinleşen sınıf savaşıyla birlikte giderek daha büyük bir sorun oluşturan, *siyasallaşmamış* eleman yetiştirmeyi gündemin en üst maddesi yaptı. ABD uzmanları yardımıyla yüksek öğretim kurumlarını ülke çapına yayma yolu tutuldu. Burjuvazi, bununla kendi kâr hanesine şunları yazmak istedi: 1. Öğrencilerin toplu bir güce erişmesini önlemek. 2. Kampus üniversitesi uygulamasıyla öğrencilerle bölge halkı arasında doğabilecek etkileşimi önlemek. 3. Muhtemel öğrenci eylemlerini, yerleşim merkezleri uzağında daha kolay bastırmak. Bölge çapında toplu çıkışa yol vermeden yalıtlayıp kuşatmak. 4. Farklı bilgi düzeylerinde öğrenci yetiştiren üniversiteler oluşturarak, üretimin hiyerarşik yapısına uygun düşen diplomalar hiyerarşisi kurmak. ABD' de üniversitelerarası hiyerarşi yaratmada kullanılmış bu yöntemle bir yandan işveren güvenilir bir bonservise kavuşurken, öte yandan da öğrencinin kafasında kendi diplomasının değeri daha baştan belli bir yere oturmuş olur. Toplumda çelişki yaratacak bir sorun olmaktan çıkar.

YÖK'ün işlevi

Kısaca, 1970'ler, finans-kapitalin devlet eliyle üniversiteleri, kendi istediği yapıya kavuşturma çabalarını yoğunlaştırdığı bir dönemdir. Yani, finans-kapital, geniş teknik ve idari bilgiyle donanmış eleman talebini daha iyi karşılayabilecek "teknokratik model"i oluşturmaya yönelmiştir. Öte yandan 1932'lerden bu yana, üniversitelerin "liberal üniversiteler" haline getirilmesi çabaları da sürüyordu.

Genelde, üniversitenin birincil işlevi ideolojik olduğu için, üniversitede rıza ve zor yöntemi bileşiminin rıza yönü ağır basar. Manevra olanakları varsa, devlet, özerkliğe geniş çerçeve çizer. Liberal üniversite bu tabanda şekillenir.

Ancak, 1968-1980 arası devrimci durum üniversitelere bütün şiddetiyle yansıyordu. Bu durumda üniversiteler dü-

zenin istediği fikir ve inançlarla yüklenmiş, üretime yönelik bilgilerle donatılmış bir nesil biçimlendirme görevini yerine getiremiyordu. Üniversitelerin kendi disiplin mekanizmaları işlemiyordu. Devletin polisi, ordusu üniversitede oturmak zorunda kalıyordu.

Ekonomik - toplumsal - siyasal bunalımın giderek keskinleştiği 1970'lerde, bir yandan burjuva devlet aygıtı işlemez duruma gelirken, bir yandan da devlet faşistleşme sürecinde yol alıyordu. Devrim ya da karşı-devrim ikileminin açık-seçik ortaya çıktığı bu dönemde üniversitenin finans-kapitalin istemlerine göre örgütlenmesi, Batı'da olduğu gibi, sistemin kendi mekanizmalarının yeni koşullara zaman içinde uyum göstermesi biçiminde gerçekleşemezdi. "Liberal üniversite" Türkiye'nin koşullarında geçerli olamazdı.

Nitekim 1970'lerden bu yana hizaya sokulmak istenen eğitim-öğretim kurumlarında devletin yaptırım gücünün sarsıldığı dönemde radikal değişiklikler yapılamadı. Oniki Eylül 1980'den sonra ele alınan Yüksek Öğretim yasası, bu başlamış süreçte kesin bir dönemeçtir. Öngörülen programın uygulamaya geçebilmesi için, tek ellerden denetimi ve siyasal güdümünün sağlanması gerekliydi. Bu nedenle Yüksek Öğretim Kurumu oluşturuldu.

Yasanın getirdikleri

Yüksek öğretim yasasıyla amaçlananlar şunlardır:

1. Öğrenci kitleleriyle birlikte siyasallaşmış, devlete yeterli güvenceyi vermeyen ilerici öğretim görevlilerini denetim ve gözetim altında tutmak, mümkünse üniversitelerden uzaklaştırmak.

2. Faşist beyin yıkamayı yapacak, seçme kadro örgütlemek.

Gelecekte bu kadronun yetişmesinin temellerini atmak.

3. Teknik, idari vb. bilgilerle donanmış, siyasallaşmamış geniş kadro yetiştirmek için, süratle taşra üniversiteleri programını uygulamaya geçirmek.

4. Öğretilen bilginin içeriğini ve pratikte kullanım alanını denetleyerek, emperyalistleşmekte olan finans-kapitalin istemlerine uydurmak.

Şimdi bu amaçları, getirilen yasa maddeleriyle birlikte inceleyelim:

Üniversiteyi ve onun öğretim personelini denetim altında tutmak ve bu denetimi yapacak olan kadroyu oluşturmak için YÖK'ün kapsamı geniş tutulmuş, üniversitelerin temsil edilme ağırlığı azaltılmıştır. Özerklik de kaldırılarak bu pekiştirilmiştir.

Örneğin, 6. maddenin b fıkrası şöyle diyor:

"(1) YÖK, Devlet Başkanı tarafından, tercihan rektörlük yapmış kişiler arasından *sekiz,* (2) Bakanlar kurulunca, üniversiteler dışından, temayüz etmiş üst düzeydeki devlet hizmetlileri veya emeklileri arasından seçilen *altı,* (3) Genel Kurmay Başkanlığı'nca kendi bünyesinden seçilen *bir,* (4) Milli Eğitim Bakanlığı'nca kendi bünyesinden seçilen *iki* üye ile, (5) Üniversitelerarası kurulca, kurul üyeleri dışından ve en az yirmibeş yıl öğretim üyeliği yapmış kişiler arasından seçilen *sekiz* öğretim üyesinden oluşur." (*Resmi Gazete,* sayı: 17506, s.4, 6.11.1981)

YÖK adına denetim yapacak "denetleme kurulu" da "üniversitelerin bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim altında tutacaktır." (Md. 8)

Üniversite rektörleri, devlet başkanı tarafından ve üniversiteyle hiç ilişkisi olmamış kimseler arasından da seçilmektedir. Tek elden yönetimin kademelendirilmesine uyumlu olarak rektörler geniş yetkilerle donatılmıştır. 5 yıl için kendi yardımcılarını seçmek hakkına sahiptirler. Üniversitenin her düzeydeki personeli üzerinde gözetim ve denetim yetkileri vardır.

Üniversitelerin, üniversitelerarası kurul, senato, fakülte kurulu gibi organlarını oluşturan üyelerinin eski yasaya kıyasla hem sayıları azalmış, hem de üniversite dışından katılım artmıştır.

Dekanlar da, rektörün önereceği, fakültenin aylıklı üç profesörü arasından YÖK tarafından seçilip atanacaktır. (Md. 16)

Profesör ve doçent olmak için ise, üniversitelerarası kurulun seçtiği jürinin raporu gerekli kılınmıştır. (Md. 26) Oysa eski yasada böyle bir raporu hazırlamak ihtisas sahibi bir kurul tarafından yapılıyordu. Burada profesör adayının bilimsel kişiliğinin değil, siyasal kişiliğinin sorguya çekildiği açıktır.

Yüksek Öğretim Yasası'nın işlevi, yüksek öğrenim kurumlarını finans-kapitalin emperyalistleşme istemi doğrultusunda yeniden örgütlemektir. Bu amaçla üniversiteler, toplumun tüm alanlarında olduğu gibi, devlet-tekelci kapitalizminin merkezi-bürokratik yapısına uydurulmak, onun bir eklentisi durumuna getirilmek isteniyor.

Tüm öğretim elemanlarına ve her düzeydeki öğrencilere siyasi partilere ve bunların yan kuruluşlarına girme yasağı konmuştur. (Md. 59)

Tüm öğretim elemanlarının, memur ve diğer personelin ve öğrencilerin sicilleri tutulmakta ve her türlü atama, yükselme ve akademik ünvanların kazanılmasında bu siciller esas alınmaktadır. (Md. 63)

Yukarıdaki tüm maddeler, siyasallaşmaya başlamış aydın kesiminin sıkı, merkezi denetimini getirmekte ve ilerisi için seçme bir kadro oluşturmayı amaçlamaktadır.

Yüksek Öğretim Yasası'nın *üçüncü işlevi,* taşra üniversitelerine bir an önce işlerlik kazandırmaktır dedik. YÖK, bütün yüksek öğretim kurumlarında ve de yeni açılacaklardaki öğretim üyesi eksikliğini saptayarak, diğer üniversitelerin doçent ve profesörlerini, zorunlu hizmet yükümlülüğüyle buralara atayacaktır. Bu uygulamanın ek bir sonucu da, öğretim üyelerinin, araştırma yerine, öğretim görevlerine yöneltilmesi olacaktır.

Taşra üniversiteleri, metropollerdeki yığılmayı önlerken esas olarak sınıf temelinde ortaya çıkan fırsat eşitsizliğini arttıracaktır. Her *öğretim-eğitim alanının* maliyet bedelinin beşte birinin öğrenciden harç olarak alınması kararlaştırılmıştır. (Md. 46)

Ayrıca hem çalışıp, hem okuyan öğrencilerin önünde set oluşturacak, devam zorunluluğu getirilmiştir. İki yarı yılda mazeretsiz toplam 30 gün eğitime katılmayanlar sınav hakkını kaybediyorlar. (Md.44)

Ayrıca üniversitelerarası seçme ve yerleştirme merkezi, YÖK'ün bir alt organı haline getirilmiştir. "YÖK, ÜSYM' nin çalışma yöntemine ilişkin bir yönetmelik hazırlayacak. Bu yönetmelikte öğrencilerin yüksek öğretim kurumlarına yerleştirilmesi ve seçilmesine

(Devamı 16. sayfada)

(Baştarafı 15. sayfada)

ilişkin ilkeler de belirtilecek." (*Cumhuriyet*, 6.12.1981)

Yüksek Öğretim Yasası'nın *dördüncü işlevi*, bilginin içeriğini ve pratikte kullanım alanının denetlemektir dedik. "Yüksek öğretimin amacı" ve "ilkeleri" başlıkları altında, "öğrencilere Atatürk inkılapları ve ilkeleri doğrultusunda Atatürk milliyetçiliğine bağlı hizmet bilincinin kazandırılması sağlanır" denilmektedir. (Md. 4-5) Üniversiteden mezun olacak yeni nesilin nasıl bir beyin yıkamaya uğratılacağı görülüyor.

"İlgili bilim alanında *uygulamaya* yönelik çalışmalar yapmış olmak" (Md. 26) profesörlüğe yükselme ve atanmaya koşul olarak getiriliyor. Bu üniversitede yapılacak her çalışmanın uygulamaya dönük olması demektir. Öğretim görevlilerinin zorunlu hizmet olarak tabi olduğu rotasyon ve öğretim saatlerinin arttırılması gözönünde tutulursa, faşist cuntanın dar bir *elit* kadro dışında, geneliyle teknisyen düzeyinde uygulayıcılar yetiştirmeye yöneldiği görülüyor.

Türkiye'de araştırma ve geliştirme çalışmalarına ayrılan fonlar giderek azalmaktadır. 1980 döneminde araştırma fonu, sanayileşmeyle ters oranda "yüzde 2,3'den, yüzde 1,7'ye düşmüştür. (DPT, 4. Plan) Üniversitelerin araştırma işlevleri Türkiye kapitalizminin teknolojik gereklerine hizmet ettirilmekle sınırlanıyor.

Üniversitenin, özellikle araştırma konusunda finans-kapitalin alt örgütü gibi çalışmasını sağlayacak bir önlem de "mali özerklik" sorunudur. Yeni yasa üniversiteye mali özerklik getirdi diye savunuluyor. Üniversitenin "gelir kaynakları" bölümünde, kurumlarca yapılacak yardımlar, kurulacak döner sermaye işletmelerinden elde edilecek kârlar, bağışlar ve vasiyetler önemli yer tutuyor. Oysa bunlar özerklik kılıfı altında eli kolu bağlanmak, yapılacak "yardımlara" muhtaç duruma girmek demektir.

"Üniversitelerın uygulama alanına yardımı" başlığı altında yardım verilecek alanlar "yüksek öğretim kurumları dışındaki kuruluş veya kişiler..." olarak, yardımlar ise, "bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetler" olarak belirlenmiş. (Md. 37) "Kamu kuruluşlarında görevlendirme" başlığı altında ise öğretim üyeleri "Bakanlıklar'da, Silahlı Kuvvetler ile, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu, Adli Tıp Kurumu, Atom Enerjisi Kurumu, araştırma-geliştirme kurumları ve diğer kamu kuruluşlarında geçici olarak görevlendirilebilirler" denmektedir. (Md.38)

Tüm yasa maddeleri, bilimin, finans-kapitalin devletinin denetimi ve gözetimi altında nasıl kullanılacağını gösteriyor.

Sonuç

Yüksek Öğretim Yasası'nın işlevi, en kısa olarak, yüksek öğretim kurumlarını finans-kapitalin emperyalistleşme istemi doğrultusunda yeniden örgütlemektir. Bu amaçla üniversiteler, toplumun tüm öteki alanları gibi, tekelci-devlet kapitalizminin merkezi-bürokratik yapısına uyduruluyor, onun altında, onun bir eklentisi durumuna getiriliyor.

Bir yandan Amerikan modeli, özel konumlu, sınırlı üniversite ile finans-kapitalin gereksinim duyduğu ileri düzeyli kadrolar yetiştirilecek. Öte yandan da, üretimin yapısına uygun olarak tekelci burjuvazinin altındaki üretim birimlerine uygun orta düzeyli teknik kadrolar üretilecek. Bunu da yaygınlaştırılan taşra üniversiteleri, vs. eliyle gerçekleştirecekler. Bunların yanısıra, üniversitelerin, hem öğretim personeli, hem de öğrenciler açısından siyasal bir tehlike olmasını önleyici değişiklikler yapılıyor.

Yüksek öğrenim gençliğinin demokratik-akademik haklar savaşımı, işçi sınıfımızın demokrasi savaşımına bağlı olmak zorundadır. Yüksek Öğretim Yasası'na karşı verilecek kısmi savaşım, "gerici anayasa dayatmasına karşı demokratik anayasa için" verilen genel demokrasi savaşımının bir parçasıdır.

Tarihsel uzlaşma portünistl ri sosyal şovenizme ilerletti

Emek Çalışma Gurubu

II. Enternasyonal'in oportünist partilerinin savaşa karşı tutumunu değerlendiren Lenin, "Oportünizm olgunlaştı", "II. Enternasyonal çöktü" diyor. Bunları derken Lenin, işçi sınıfı hareketinde sapma olarak doğan oportünizmin, giderek işçi sınıfı ideolojisiyle bağlarını tamamiyle kopardığını, bu oportünist partilerin kendi burjuva hükümetleriyle yaptıkları tarihsel uzlaşma sonucunda sosyal şoven partiler durumuna geldiklerini anlatıyor. (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.21, s.259)

Lenin, Avrupa'da kapitalizmin göreceli barışçıl gelişmesinin ürünü olarak doğan oportünizmin I. Dünya savaşıyla yeni bir aşamaya yükseldiğini söylüyor. (Lenin, c.21, s.243)

Özellikle ortamın keskin dönüşümler istediği ekonomik ve siyasal bunalım dönemlerinde oportünistler işçi sınıfının değil, burjuvazinin saflarında açık yerlerini alıyorlar. Lenin, bu partiler ve bunlara karşı tutum üstüne şunları yazıyor.

"1914-1915 savaşı tarihte öyle bir dönemeçtir ki oportünizme karşı tutum bugüne dek olduğu gibi *kalamaz*. Olmuş olan silinemez. Kriz dönemlerinde, oportünistler, işçi partileri içinde burjuva saflarına geçen unsurların çekirdeği olduklarını kanıtladılar. Bu gerçeği işçilerin kafalarından, burjuvazinin deneyimlerinden ya da genel olarak çağımızın derslerinden kazımak imkansızdır. Oportünizm — Avrupa çapında konuşursak — savaştan önce gençlik çağını yaşadı. Savaşın patlamasıyla büyüdü, artık 'masumluğu' ya da gençliği geri gelemez." (Lenin, c.21, s.250)

Lenin'in sözleri daha değişik, kendine özgü nesnel koşullarda TKP içinde büyüyen ve açığa çıkan oportünizm için de geçerlidir.

TKP içinde oportünizm, 12 Eylül'den önce Türkiye'de devrimci durumun yaşandığı koşullarda açığa çıktı ve büyüdü. TKP oportünist yönetiminin faşist generaller cuntasına karşı tutumuyla oportünizm, *niteliksel* olarak bir üst aşamaya sıçradı. Bu, TKP menşevik kanadının çürüyüşü ve çöküşüdür.

Oportünizmin faşizm öncesi kendi içindeki evrimi

TKP içinde oportünizm, 1979'da açığa çıktı ve büyüdü. Oportünizmin maskesini TKP'nin Leninci güçleri düşürdü. Bu konuda Yürükoğlu yoldaşımız şöyle yazmıştı:

"1979 yılına dek TKP'de oportünizmin belirli bir iç dengesi vardı. Parti tarihinden bir iki görüntü ve bol edebiyatla, militanların az yetişkinliği üzerinde oynayarak, belirli bir uyum sürdürebiliyordu. Çeşitli ekonomik, toplumsal ve siyasal gelişmelerin olgunlaşmasıyla ve Lenincilerin zorlamasıyla parti içi savaşım 1979 yılında açığa çıktı. Parti içi savaşın yığınlara götürülmesiyle birlikte, TKP'deki oportünizmin iç dengesi bir daha düzelmemek üzere bozuldu. Benzetme yerindeyse TKP'de 'oportünizmin genel bunalımı' başladı." (*İşçinin Sesi*, Sayı.117-118, s.5)

Kavganın açığa çıkması oportünizmin olgunlaşma eğrisinde büyük bir sıçrama oluşturdu. Bir yandan Leninci doğrulara cevap verebilecek teorik olgunluğu gösteremeyen oportünistler, yığınlar önünde açık ideolojik savaştan kaçtılar, TKP'nin Leninci örgütlerine karşı saldırıya geçtiler, Leninci parti örgütlerini tasfiye etmeye çalıştılar. Öte yandan demagojik militanlık maskesini atıp, yanlışların açık savunusuna geçtiler. Bu durum, parti kadroları ve yığınların önünde oportünizmin sergilenmesini daha da kolaylaştırdı.

Devrimci duruma yaklaşım oportünizmi belgeledi

Oportünizm kendini önce devrimci durum karşısında aldığı tutumla belgeledi. TKP menşevik yönetimi, Türkiye'de yaşanan devrimci durumda bir *Komünist* Parti'sinden beklenen görevleri yerine getirmedi. Ülkemizdeki devrimci durumu işçi sınıfına, yığınlara açıklamadı, görevleri saptamadı. 1977 Konferans'ında Lenincilerin zorlamasıyla devrimci durumun belirtilerini bir bir sayan, ama adını koymayan parti yönetimi, 1978'de CHP iktidara gelince devrimci durumu belirtileriyle birlikte yok saydı. TKP üst yönetimi CHP iktidarına açık destek verdi.

TKP yönetiminin, devrimci durumu yok sayan bu tutumu Kautsky'nin oynadığı oyunun bir kopyesidir. Kautsky de Basle Manifestosu'nda savaşın Avrupa'da devrimci durum doğuracağını onaylamıştı. Ama pratik gelip çattığı, savaş devrimci durum doğurduğunda Kautsky, Manifesto'ya attığı imzayı geçersiz saydı. Lenin, Kautsky ve benzerlerinin bu dönekliği üstüne şunları yazıyor:

"Tek kelimeyle ileri ülkelerin çoğunda, Avrupa'nın Büyük Güçleri'nde devrimci durum vardır. Bu açıdan Basle Manifestosu'nun öngörüsü bütünüyle onaylanmıştır. Bu gerçeği Cunow'un, Plehanof'un, Kautsky ve şürekasının yaptığı gibi doğrudan, ya da dolaylı olarak inkar etmek, ya da görmezlikten gelmek koca bir yalan söylemek, işçi sınıfını aldatmak, burjuvaziye hizmet etmektir." (Lenin, c.21, s.216)

CHP kuyrukçuluğu oportünizmi olgunlaştırdı

Türkiye'nin nesnel ortamı, devrimci durumun varlığı, bu ortama uygun örgütlenme biçimleri, devrimci taktikler gerektirirken, TKP üst yönetimi liberal burjuvazinin kuyruğuna takıldı, 1978 seçimlerinde CHP'yle ortak bir seçim cephesi kurdu. Ortak seçim cephesi süresince yürütülen propaganda "faşizmin geriletilmesi"ydi. Oportünistlere göre faşizm tehlikesi Türkiye'de kapitalizmin yapısal bunalımından değil, MHP denilen faşist bir partinin varlığından geliyordu. CHP de iktidara

(Devamı 18. sayfada)

(Baştarafı 17. sayfada)
gelince "MHP'yi kapatacağını", "özgürlükleri genişleteceğini" vaadediyordu. TKP üst yönetimi bu özgürlük vaadlerinin ardına takıldı. Yığınlara faşizme karşı liberal burjuvaziyle cephe ve "TKP'ye özgürlük" propagandası yapıldı. Bir yandan yığınlar arasında liberal illüzyonlar körüklenirken, öte yandan CHP'nin hükümet partisi oluşuyla birlikte doruk noktasına ulaşan "TKP'ye özgürlük" istemiyle parti, reformizme boğuldu.

CHP kuyrukçuluğundan parti likidatörlüğüne

TKP üst yönetimi Parti'nin Leninci güçlerini tasfiyeye başladı. Leninci parti örgütlerini ihraca kalkıştı. MK "Plenumu"(!)nda alınan kararla likidasyon hız kazandı.

Birleşik İşçi Partisi kararı oportünizmin olgunlaşma eğrisinde yeni bir sayfa açtı, TKP'nin nereden nereye sürüklendiğini gösterdi. TKP, TİP ve TSİP'i 1974-75'de likidasyon partileri olarak damgaladı. Daha sonra BİP uğruna bu partilere "bilimsel sosyalizmden etkilenen işçi partileri" demeye başladı. Devrimci durumun hızla derinleştiği, partinin gizli aygıtını korumanın, illegal örgütlenmeyi güçlendirmenin can alıcı önem taşıdığı bir dönemde bu öneri, olgunlaşan legalizm hastalığının en açık belgesi oldu.

İllegal örgütlenmeyi güçlendirme yerine TKP üst yönetimi partiyi legal derneklere, sendikalara taşıdı. Parti eylemi oralardan yürütüldü. Bu örgütlere baskılar artınca ve kapatılınca "parti eylemi" de kısıtlandı. Oportünistler o dönemde "legal olanaklar daralıyor" derken bunu anlatıyorlardı, BİP önerisi bu daralan legal olanakları genişletecekti. BİP, TKP'yi likide edip, Lenin'in "Stolipin İşçi Partisi" dediği türden bir partiyi kurma hazırlığıydı. Yani polis yasasıyla yaşamasına izin verilen ve eylemi bu yasalarla kısıtlı bir örgütlenme uğruna, işçi sınıfının devrimci amaçlarının çiğnenmesiydi. Lenin, II. Enternasyonal üstüne yazdığı yazıda bu legalizm hastalığının sonucunu çok güzel özetliyor:

"İşçi sınıfının bu legal örgütleri, II. Enternasyonal dönemindeki sosyalist partilerin belki de en önemli özelliğidir. En güçlüleri Alman Partisi'ndeydi. Burada 1914-15 savaşı en derin krizi yarattı ve durumu çok önemli bir hale soktu. Devrimci eylemlerin başlaması açıkça polisi bu legal örgütleri dağıtmaya götürecekti. Legien'den Kautsky'ye kadar eski parti, proletaryanın devrimci amaçlarını var olan legal örgütleri koruma uğruna feda ettiler. Ne denli inkar edilmeye çalışılırsa çalışılsın bu gerçektir. Proletaryanın devrim hakkı yok pahasına, polis kanunuyla yaşamasına izin verilen örgütler uğruna satıldı." (Lenin, c.21, s.251)

TKP oportünist yönetimi de II. Enternasyonal partilerinin yolundan yürüdü. Legal örgütler elden gitmesin anlayışıyla devrimci eylem değil, burjuvazinin kabul edebileceği sınırlar içinde reformist eylem yürüttü, devrimci çıkışları pencereden seyretti. Örneğin, İzmir'de, Çorum'da, Fatsa'da barikat savaşları yürütürken TKP'nin üst yönetimi, partinin bu savaşların içinde yer almasını, bu devrimci çıkışlara öncülük etmesini engelledi.

Bu görevi ancak, savaşımı legal örgütlere hapsetmeyen, güçlü illegal parti örgütlenmesi aracılığıyla burjuva yasalarını parçalayabilen bir TKP yapabilirdi. Başarma, devrimi yapma olanağı vardı. Ama ortam, *İşçinin Sesi*'nin yazdığı gibi "geri çekilmeyi değil, yüklenmeyi gerektiriyordu. "Yoksa düşman bize yüklenecekti." (*İşçinin Sesi,* Sayı.128) TKP üst yönetimi geri çekildi. İşçi sınıfının bileğinin gücüyle savaşarak kazandığı konumlar, menşevikler eliyle tek tek burjuvaziye teslim edildi.

Kürt sorununa tutum sosyal-şovenizmin aynası oldu

Kürt sorununa yaklaşım da, TKP üst yönetiminin ezen ulus şovenizmini açık etti. Ulusal soruna ezen ulus şovenizmi ile yaklaşım, aynı zamanda, TKP oportünist yönetiminin işçi sınıfı ideolojisinden ne denli uzaklaştığının kanıtıdır.

Oportünistler "ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı" vardır dediler. Ama gerçekte ulusunun ayrılma hakkını kayıtsız-şartsız hiçbir zaman savunmadılar.

Lenin, ulusların ayrılma hakkı üstüne propagandanın, yığınların gerçekten demokratik, gerçekten sosyalist eğitimini sağlayan tek propaganda olduğunu ve bunun, yine proletaryanın çıkarları doğrultusunda ulusal barışı sağlamanın da tek güvencesi olduğunu söylüyor. Lenin şöyle diyor:

"Biz her türlü milliyetçiliğe karşı savaşmazsak, çeşitli ulusların eşitliği uğruna savaşım vermezsek, o hedefe doğru yol alamayız. Örneğin Ukrayna'nın bağımsız bir devlet kurmasının kaçınılmaz olup olmadığı önceden kestiremeyeceğimiz binbir etkenin belirlediği birşeydir. Biz, boş 'tahminler'le zaman yitirmeden, hiç kuşku götürmeyen şeyi, Ukrayna'nın böyle bir devlet kurma hakkını olanca gücümüzle savunuruz. Biz, bu hakka saygılıyız.

"Biz, yığınlara bu hakkı tanımayı ve *devlet* kurma hakkının, herhangi bir ulusun tekelindeki bir ayrıcalık olmasını reddetmeyi *öğretiriz.*

"... Yığınların gerçekten demokratik, gerçekten sosyalist eğitimini sağlayan bu propaganda ve ancak bu propaganda olabilir. Ancak böyle bir propaganda, eğer Rusya türdeş olmayan bir uluslar devleti olarak kalacaksa, bu ülkede olanaklı olan en sağlam ulusal barışı, ve eğer uluslar için bölünmek sorunu söz konusu olacaksa, en barışçı bir biçimde (ve proletaryanın savaşımı için de en zararsız biçimde) ayrı ayrı ulusal devletlere bölünmeyi sağlamada en büyük şansa sahiptir." (Lenin, *Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı,* s.75)

Görüldüğü gibi, ulusal sorunda ayrılma hakkını açık seçik savunmayan, TKP üst yönetiminin "politikasına köşe taşı yaptığı barış" çağrıları da anlamını yitiriyor. Türk burjuvazisinin yanında sosyal şovenistliklerini açığa vuranlar barıştan da yana olamazlar.

Oportünizmin 12 Eylül sonrası gelişimi

Oportünistlerin 12 Eylül öncesi geçirdikleri evrim, 12 Eylül'de üniformalı finans kapitalin, OYAK'çı generalleri eliyle gelen faşist darbeyi faşist olarak nitelemelerini engelledi.

Oportünistlerin cuntaya faşist dememeleri, cuntaya karşı görüş ve tutumları, Türkiye'de faşizm tehlikesinin kaynağı üstüne 12 Eylül öncesi dönemde de ortaya koydukları anlayışın mantıksal bir sonucu oldu. Oniki Eylül'de "ilerici" ordumuzun "ulusal kahramanı K. Evren" eliyle faşizm gelince, oportünistler darbeye faşist diyemediler.

TKP oportünist yönetimi, faşist cuntanın hemen ardından, dikkatli bir dil kullandı. Ekim *Atılım*'ı, "Cuntaya evet demek, faşizme evet demektir", "...Cunta, açık askersel diktatörlük getirdi", "askersel devirmeyi ordunun tepesindeki Amerikancı, NATO'cu generaller yaptı" diyordu. TKP yönetimi cuntaya faşist demiyordu ama hiç değilse "faşist biçimi yöntemler uyguluyor", "cuntacı generaller tüm insanlığın önünde iğrenç bir demagoji ile örtülü yığınsal cinayetler işliyorlar" (*Atılım,* 1 Ekim 1980) diyordu.

Daha sonraları "askersel diktatörlük" nitelemesi bile hem *Atılım*'dan, hem Radyo yayınlarından kaybolmaya başladı. "Askersel diktatörlük" yerini çoğunlukla "askersel yönetim"e bıraktı. Öte yandan Cuntanın "örgütlü terörü" suçlaması da bir kenara atıldı, yerini "terörü önleyen cunta" övgülerine bıraktı. Radyo, "Türkiye'deki askersel rejim, kimi önlemlerle sol terörizmi ve bir ölçüde de neo-faşist MHP'nin etkinliğini sınırladı" (*TKP'nin Sesi,* 19.5.1981) yollu başarı övgüleriyle cuntanın ekmeğine yağ sürdü, faşist cuntanın kendisini "temize çıkarma" propagandasına yardımcı oldu.

Oportünistlerin CHP kuyrukçuluğu cunta kuyrukçuluğuna yükseldi

Cuntaya eleştiriler bir bir geri alınırken, *Atılım*'dan ve Radyo'dan "cuntanın kanatları" görüşü işlenmeye başlandı. Ekim *Atılım*'ı şunları yazdı: "Cunta, kendi içinde de birlik sağlayamadı... sıkıyönetim komutanları arasında emperyalizmin en gerici, saldırgan kesimlerinin çıkarlarını savunan açık faşist generaller vardır."

Darbenin faşist niteliğini yadsıyan oportünizm *TKP II. Leninciler Konferansı Kararları*'nda yazıldığı gibi, "göstermelik MHP'li avını ve cuntanın içinde 'daha kötü' bir kanadın varlığını buna gerekçe olarak gösteriyor. Hatta 'kötü'süne karşı 'iyi' kanadı 'ilerletmeye' çalışıyor. CHP ile cepheyi bu 'iyi' kanadı da içine alacak biçimde genişletmeye çabalıyor. Cuntaya anti-faşist yetenekler yakıştırıyor." (*TKP II. Leninciler Konferansı Kararları*, s.21)

TKP yönetimi, cuntanın faşist olmadığını kanıtlamak için, göstermelik MHP davasının propagandasını köşe taşı yaptı. TKP'nin resmi MK'sı yayınladığı "12 Mayıs Bildirisi"nde "faşist hareket askersel diktatörlük eliyle yargılanıyor" diyecek kadar ilerledi. Bildiride göstermelik davanın açılması "cuntanın kanatları" görüşüne bağlandı ve şöyle dendi: "Bu yargılama aynı zamanda askersel yönetimin içinde faşizm yanlısı ve faşizme karşı olanların arasındaki çelişkileri yansıtıyor."

Göstermelik MHP davasıyla faşist cunta, oportünist yönetimin ileri sürdüğü gibi ne "faşizmi yargılıyor", ne de bu dava cuntanın faşist olmadığını gösteriyor. Faşist cunta içinde, Türkiye'de çöken kapitalizmin, finans-kapital yararına nasıl en iyi biçimde kurtarılması konusunda farklı görüşler olabilir, tarihte de olmuştur. Buna dayanarak cuntanın bir kesimini "cepheye" almak ihanetin en üst derecesidir.

Faşist cunta, göstermelik MHP davasını, kimliğini gizlemek, işçi sınıfının ve küçük burjuvazinin dikkatini başka yönlere kaydırmak, aldatmak için koz olarak kullanıyor. Faşist cuntanın bu hedef şaşırtmasına, halkımızı aldatmasına TKP yönetimi açıkça ortak oluyor.

Sonuç: Oportünistler burjuva Kemal'e burjuvaziden fazla sahip çıktılar

TKP yönetimi, faşist cuntanın önüne engel çıkarmamak için Atatürk'e ve Atatürkçülere övgüler düzerek kişiliksiz bir siyaset izliyor. "TKP'nin Sesi", Atatürkçülerin Sesi oldu. Radyodan sıralanan övgülerden birinde TKP yönetimi şöyle diyordu: 27 Şubat 1980 günlü *Milliyet*'te OECD Genel Sekreteri'nin şu sözleri ulusal onurumuza bir hançer gibi saplandı... Hey gidi bir zamanların Atatürk Türkiyesi! Senin hudutların bu satılmış işbirlikçilerinin eliyle Anıtkabir duvarlarından ibaret kalacak kadar mı daraldı. Ama hiç kuşkunuz olmasın. Eğer OECD, IMF ve Dünya Bankası Anıtkabir'in de yabancı sermayeye satılmasını isterse Turgut Özal gibi emperyalist ve tekelci uşakları hiç ikircimsiz bunlara da olur diyeceklerdir." (*TKP'nin Sesi*, 20.5.1981) Bu cümleler burjuva ulusçuluğunun, şovenizmin açık belgeleridir.

Lenin, komünistlerin görevi üstüne şunları yazıyor: "Yeni tarihsel durumun, proletaryanın devrimci eylem döneminin isteği olan devrimci bir örgütün kurulması başlatılmalıdır. Ama bu yalnızca devrimci enerjiyi boğazlayan eski yöneticileri, eski partiyi bir kenara fırlatarak, onu yıkarak başlayabilir." (Lenin, c.21, s.253)

Lenin'in yukarıdaki sözleri partimiz için de geçerlidir. Oportünistler eliyle çürütülen, çöken TKP içinden Türkiye'yi devrime götürecek, orak-çekiçli bayrağı, işçi sınıfımızın, halkımızın önünde dalgalandıracak taptaze bir güç fışkırıyor.

Liberation'ın Kongresi yapıldı

İngiliz işçi sendikalarının ve İngiltere'deki demokratik yığın örgütlerinin üyesi bulunduğu, 4 milyondan fazla üyeyi kapsayan Liberation örgütünün yıllık Genel Kongresi 13 Şubat'ta yapıldı.

İngiltere Türkiyeli İlericiler Birliği (İTİB), uzun yıllar üyesi olduğu örgütün Kongresi'nde geniş bir katılımla hazır bulundu. Yayın dağıtımı yapıldı. Türkiye Demokratik Hakları Savunma Komitesi'nin (TDHSK) geleceğe yönelik eylemleri duyuruldu.

Kongre'de emperyalizme karşı, bağımsızlık, demokrasi uğruna savaşım veren ülkelerin demokratik örgütlerinin sunduğu çok sayıda karar tasarısı ele alındı. İran ve Türkiye üstüne verilen karar tasarıları özellikle tartışmalı ve canlı geçti.

İTİB'in sunduğu karar tasarısının okunmasından sonra, Maden-İş Sendikası Basın Dairesi eski Müdürü Faik Sinkil bir konuşma yaptı. Faşist cuntanın 52 DİSK yöneticisinin şahsında Türkiye işçi sınıfını yargıladığını, işçi sınıfının yargılanmasına karşı çıkmak gerektiğini vurguladı. Kongre'nin en çok alkış toplayan bu konuşmasından sonra karar tasarısı oy birliğiyle onaylandı.

Kongre, diğer karar tasarılarının onaylanması ve Merkez Konsey üyelerinin seçiminden sonra, örgüt başkanı ve İTİB'in onur başkanı Lord Fenner Brockway'in halkları emperyalizme karşı savaşa çağıran konuşmasıyla kapandı.

Liberation Kongresi'nin onayladığı Türkiye üstüne karar tasarısının maddeleri şunlardır:

"Liberation örgütü;

"1. Türkiye'de siyasal tutuklularla dayanışmayı,

"2. Davası süren ve ölüm cezası ile yargılanan DİSK yöneticilerini desteklemeyi,

"3. Anti-faşist mücadeleye destek ve dayanışma sağlamayı;

"4. Diktatörlüğe karşı yürüttükleri eylemler nedeniyle tehlike altında bulunan Türkiyelilerin, İngiltere'de serbestçe yaşayabilmeleri için, juntanın saldırılarına karşı durmayı, karar altına alır."

Cunta yargılandı

İngiltere Parlamentosu İnsan Hakları Gurubu 16 Şubat akşamı parlamentoda Türkiye üstüne bir açık oturum yaptı. Toplantıda TDHSK'nden bir temsilci konuşmacı olarak hazır bulundu. İzleyiciler arasında İTİB, İTÖF ve LİB üyelerinin yanısıra Yunanistan Komünist Partisi'nden bir, Avrupa Kürt Öğrenci Derneği'nden (AKSA) de iki temsilci vardı.

Toplantıyı yöneten İnsan Hakları Gurubu başkanı Philiph Whitehead ilk sözü TDHSK temsilcisine verdi. TDHSK temsilcisi cuntanın toplum yaşamının her alanında yaptığı bir dizi faşistleştirme girişimlerini ve buna karşı direnişi örnekleriyle anlattı. Daha sonra Avrupa Konseyi Dışişleri Komitesi başkanı olarak Türkiye'ye giden heyetin başkanlığını yapan Tom Erwing söz aldı. Tom Erwing, Türkiye'de yaptıkları çalışmalar ve görüşmeler hakkında ayrıntılı bilgi verdi. Türkiye'de işkencenin herkesçe bilinen bir uygulama olduğunu, tutukluların savunma haklarının iyice kısıtlandığını, çoğu kez aileleriyle görüşmelerine izin verilmediğini gördüklerini söyledi. Tom Erwing DİSK mahkemesi için, "Türkiye'de DİSK değil, demokrasi yargılanıyor" dedi. Evren'in Avrupa Konseyi heyetlerini bir daha kabul etmeyeceğiz deyişinin anlamsız olduğunu belirtti. "Biz seçilmiş parlamenterler olarak Türkiye halkıyla ilişki kurmak için engin olanaklara sahibiz" diyerek sözlerini bitirdi.

Canlı tartışmaların yapıldığı açık oturum, gerçekten Tom Erwing'in sözünü ettiği türden bir ilişkiyi yansıttı.


İŞÇİNİN SESİ
OKU-OKUT!